



**Bestuurlijk en  
Artistiek  
Jaaroverzicht  
onderdeel van  
Jaarverslag 2019  
Stichting  
Haags Orgel Kontakt**

## register

<b>1. Algemene informatie</b>	<b>3</b>
1.1. Basisgegevens:	3
1.2. Gegevens organisatie:	3
1.3. Doelstelling HOK	4
1.4. Participanten HOK	4
1.5. Huidige locaties HOK	4
1.6. Positionering HOK	4
<b>2. Relatie Meerjarenbeleidsplan 2017-2020</b>	<b>5</b>
2.1. Kernwoorden beleidsplan 2019	5
2.2. Inhoudelijke ambities 2019	5
<b>3. Bestuurlijk jaaroverzicht 2019</b>	<b>6</b>
3.1. Bestuursactiviteiten, vergaderingen, behandelde onderwerpen en memorabele zaken	6
3.1.1. Bestuursactiviteiten	6
3.1.2. Vergaderingen en overleg	7
3.1.3. Behandelde onderwerpen	8
3.1.4. Memorabele zaken	8
3.2. Plannen en invulling op bestuurlijk en organisatorisch gebied	9
3.2.1. Artistieke variatie en herkenbaarheid	9
3.2.2. Werkwijze en taak bestuur	9
3.2.3. Bestuurs-mutaties	9
3.2.4. Vergoeding bestuurswerkzaamheden	10
3.2.5. Haags Orgel Kontakt als platform voor Haagse orgelcultuur	10
3.2.6. Brainstormsessie / Symposium orgelcultuur → Visiegesprekken	10
3.2.7. Relatie met de achterban (de participanten)	11
3.2.8. Relatie met doelgroep (de concertbezoeker)	11
3.2.9. Relatie met de organisten	11
3.2.10. Relatie met de overheid (als subsidieverstrekker)	12
3.2.11. Relatie met Jaarplan 2019 en meerjarenbeleidsplan	12
3.2.12. Meerjarenbeleidsplan 2021-2024	12
3.2.13. Relatie met Code Culturele Diversiteit (CCD)	12
3.2.14. Relatie met Code Culturele Governance (CCG)	12
3.3. PR en publieksgerichte activiteiten	12
3.3.1. concertaankondigingen	13
3.3.2. HOK-folder	13
3.3.3. HOK-infoboekje 2017-2020	13
3.3.4. HOK-website	13
3.3.5. HOK op facebook	13
3.4. Kwantitatieve gegevens HOK concerten	13
3.5. Jaaroverzicht geprogrammeerde concerten	14
3.5.1. Lunchconcerten	14
3.5.2. Themaconcerten	15
3.6. Educatieve activiteiten HOK	15
3.6.1. Informatie voorafgaand aan de concerten	15
3.6.2. Educatief (orgel)project voor de basisschool (Kinderproject)	15
3.6.3. Inspiratie-dag 'Orgelkids'	17
3.6.4. 'Kom-in-de(orgel)kas(t)-dag' Grote Kerk	17
3.6.5. Educatieve excursie voor 'International friends of the Mauritshuis'	18
3.6.6. Financiering educatieve activiteiten	19
3.6.7. Open Monumentendag = Nationale Orgeldag 2019	19
<b>4. Artistiek jaaroverzicht 2019</b>	<b>20</b>
4.1. Grote Kerk	20
4.2. Lutherse Kerk	22
4.3. Kloosterkerk	25
4.4. St. Jacobuskerk	27
4.5. Elandstraatkerk	29
4.6. Gotische Zaal	32
4.7. HOK Themaconcerten	33
4.8. Herdenkingen	35
4.8.1. Programmatisch herdenkingen	35
4.8.2. Persoonlijke herdenkingen	35
4.9. Toegang concerten	35
<b>5. Financieel jaaroverzicht 2017</b>	<b>36</b>
5.1. Financieel beleid	36
<b>6. Samenvatting</b>	<b>37</b>
6.1. Algemene informatie HOK	37
6.2. Relatie MJBP 2017-2020	37
6.3. Bestuurlijk jaaroverzicht 2019	38
6.4. Artistiek jaaroverzicht 2019	40
6.5. Financieel jaaroverzicht 2019	40
6.6. Bijlagen	40

# 1. Algemene informatie

## 1.1. Basisgegevens:

Statutaire naam van het HOK is **Stichting Haags Orgel Kontakt**

Jaar van oprichting: 1973

KvK-nummer: 41151651

IBAN: NL97INGB0003417233 t.n.v. Stichting Haags Orgel Kontakt

Website: [www.haagsorgelkontakt.nl](http://www.haagsorgelkontakt.nl)

e-mailadres: [info@haagsorgelkontakt.nl](mailto:info@haagsorgelkontakt.nl)

### Contactgegevens tot 31 jan. 2020:

H. (Henk) Barnhard, secretaris  
Burgemeester Patijnlaan 1096  
2585 CE Den Haag  
telefoon: 070 3664635 | 06 2518 6033  
e-mailadres: [hbarnhard@hetnet.nl](mailto:hbarnhard@hetnet.nl)

### Contactgegevens v.a. 1 febr. 2020

E.T (Ed) van Aken, secretaris  
J.D. de Koklaan 43  
2552 DG Den Haag  
telefoon: 06 2462 8732  
e-mailadres: [edvanaken@ziggo.nl](mailto:edvanaken@ziggo.nl)

### Aard van de Instelling:

Muziekinstelling / cultuur ondersteunende instelling / erfgoed

## 1.2. Gegevens organisatie:

De Stichting Haags orgel Kontakt (HOK) is een samenwerkingsverband met Participanten als leden en een bestuur als bestuursorgaan.

De organisatievorm, doelstellingen en middelen zijn vastgelegd in Statuten.

De organisatievorm is omschreven in een Huishoudelijk Reglement.

Organisatiestructuur is gebaseerd op vrijwilligerswerk en kent geen betaalde Fte's.

De financiële middelen van het HOK worden beheerd door een door het bestuur benoemde penningmeester die jaarlijks verantwoording aflegt van de inkomsten en uitgaven.

De bestuurssamenstelling was op 30 december 2019 als volgt:

Functie	Naam:	In functie sinds:	Termijn benoeming	Jaar van aftreden
Voorzitter	Jos van der Kooy	11-11-2019	4 jaar	2023
2 <sup>e</sup> voorzitter	Hero de Boer	11-04-2011	4 jaar	2023
Secretaris/website-beheer	Henk Barnhard	05-09-2007	4 jaar	2020
Lid / waarn. secretaris	Jannie Barnhard- Vink	09-12-2010	4 jaar	2020
Penningmeester	Gert Jan Hol	01-01-2003	4 jaar	2022
Lid / waarn. penningmeester	Jan Geelhoed	09-02-2015	4 jaar	2023
Lid / facebook-beheer	Erik Bakker	22-09-2014	4 jaar	2022
Artistiek adviseur	Jos Laus	17-11-2008	4 jaar	2020

Reglementair vindt benoeming plaats voor een periode van vier jaar, waarna eventuele herbenoeming onmiddellijk kan plaatsvinden.



Jos van der Kooy

Hero de Boer

Henk en Jannie Barnhard

Gert Jan Hol

Jan Geelhoed

Erik Bakker

Jos Laus

In verband met de in 2020 verwachte mutaties in het bestuur, de noodzakelijke inwerkperiode en de aanloop naar het meerjarenbeleidsplan 2021-2024, is het bestuur eind 2019 uitgebreid met een nieuw bestuurslid. (zie ook pt. 3.2.3.)

### 1.3. Doelstelling HOK

Het doel van de stichting is het bevorderen van de orgelcultuur in Den Haag. (Statuten art. 2)  
Het werkterrein van het HOK bestaat voornamelijk uit de Haagse binnenstad.

### 1.4. Participanten HOK

Het HOK is een samenwerkingsverband dat in 2019 bestond uit 6 zelfstandig participerende instellingen in de Haagse binnenstad. Te weten:

- **Stichting Orgelconcerten Grote Kerk Den Haag** - organist: Ben van Oosten
- **Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk** - organist: Sander van den Houten
- **Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk** - organist: Geerten van de Wetering
- **Commissie Concerten St. Jacobuskerk** - organist: Jos Laus
- **Stichting Orgel Elandstraat** - concertorganist: Bert den Hertog - titulair organist: Ed van Aken
- **Stichting Muziek in de Gotische zaal** (van de Raad van State) - organist: Jos van der Kooy

### 1.5. Huidige locaties HOK

Het orgelpatrimonium van het Haagse centrum omvat meerdere vermaarde historische orgels. Zoals dat van de Lutherse Kerk en de Gotische zaal van de Raad van State, beide van de beroemde orgelmakers Bätz (resp. 1762 en 1842), de St Jacobuskerk met een orgel van Maarschalkerweerd/Adema (1884) en de Elandstraatkerk met een orgel van de Gebr. Franssen (1905). Maar ook belangrijke orgels van prominente 20<sup>e</sup>-eeuwse orgelbouwers, zoals dat van de Kloosterkerk (Marcussen 1966) en Grote Kerk (Metzler 1971).



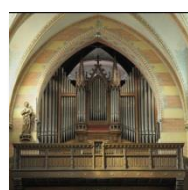
Grote Kerk



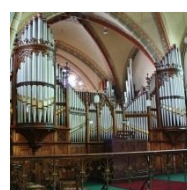
Lutherse Kerk



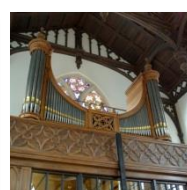
Kloosterkerk



St. Jacobuskerk



Elandstraatkerk



Gotische zaal

Daarnaast is in het kader van de HOK-Themaconcerten 2019 ook het orgel van de **Waalse Kerk** te beluisteren geweest.

In 2019 is overleg gestart om tot een grotere samenwerking te komen met de **Waalse Kerk**. Wellicht zal dit resulteren tot een structurele samenwerking of zelfs participatie.

### 1.6. Positionering HOK

Het HOK weet zich geplaatst in het ruime kader van de vele cultuuraanbieders in Den Haag, maar neemt hierin wel een bijzondere plaats in:

- **als samenwerkingsverband**  
*Waarbij meerdere non-profit concertaanbieders participeren met een cultureel hoogstaand en uitgebreid concertaanbod in meerdere locaties;*
- **als locatie gebonden concertaanbieder**  
*Waarbij het orgel, als locatie-gebonden muziekinstrument, bepalend is voor het hoofdaanbod van de concerten;*
- **als cultureel erfgoed-bewaarder**  
*Waarbij het orgel als cultureel erfgoed, door promoten, (doen) onderhouden en gebruiken in locaties, die eveneens tot deze categorie behoren, dit cultuurbezit onder de aandacht van het publiek wordt gebracht en wordt bewaard voor het nageslacht;*
- **als vrijwilligersorganisatie**  
*Waarbij de bestuurlijke en voor een groot deel ook de uitvoerende taken worden gerealiseerd door niet-betaalde vrijwilligers;*
- **als educatieve organisatie**  
*Waarbij naast ouderen ook grote groepen jongeren betrokken worden bij het cultureel*



*erfgoed en een cultuuruiting in Den Haag waarvan ze wellicht niet op andere wijze kennis van zullen of kunnen nemen.*

## 2. Relatie Meerjarenbeleidsplan 2017-2020

Het Jaaroverzicht 2019 doet verslag van de activiteiten die zijn gebaseerd op het Jaarplan 2019 uitgaande van het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020.

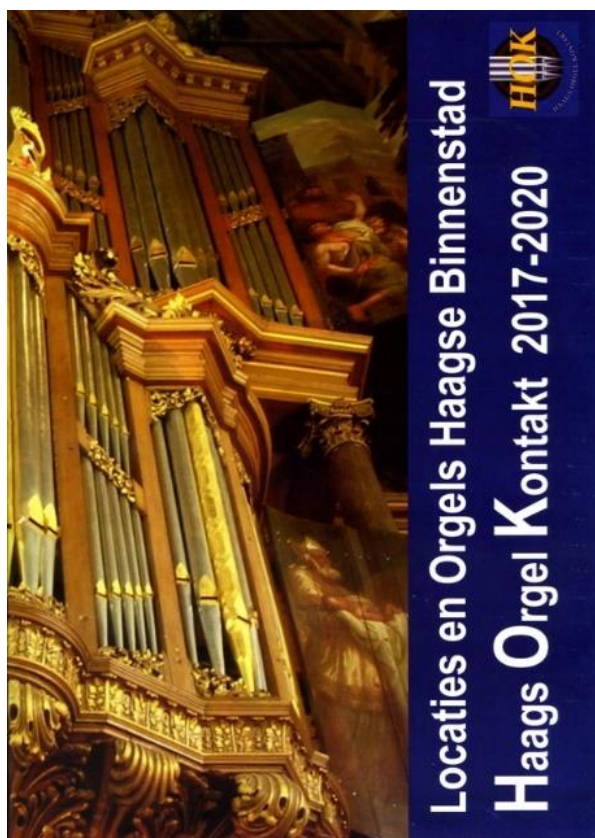
### 2.1. Kernwoorden beleidsplan 2019

- artistieke en bestuurlijke kwaliteit;
- krachtige positionering in culturele samenwerking;
- helder draagvlak in de stad;
- doorgaande cultuureducatie.

### 2.2. Inhoudelijke ambities 2019

In het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020 werden de inhoudelijke ambities van het HOK omschreven betreffende het continueren van het beleid met betrekking tot:

- het bestuurlijk en organisatorisch functioneren van het Haags Orgel Kontakt (HOK) als samenwerkingsverband en platform voor de orgelcultuur in Den Haag;
- het programmeren van (orgel)concerten op de huidige locaties met een duidelijk herkenbare profilering per locatie;
- het organiseren van, als regel, twee 'themaconcerten' per jaar op belangwekkende (bij voorkeur 'niet-HOK') orgels in Den Haag;
- het organiseren van educatieve projecten, waaronder de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' en het jaarlijkse kinderproject over het orgel op meerdere Haagse scholen.
- het uitgeven van de 'HOK-orgel-brochure 2017-2020' en 'HOK-concertfolder' 2019;
- het informeren van de doelgroep middels de HOK website en andere media.



### 3. Bestuurlijk jaaroverzicht 2019

Dit Bestuurlijk, Artistiek en Financieel jaaroverzicht 2019 van de Stichting Haags Orgel Kontakt (HOK) is opgedeeld in drie onderdelen, te weten:

- **Hoofdstuk 3: het *Bestuurlijk jaaroverzicht***, waarin melding wordt gemaakt van het bestuurlijk reilen en zeilen van het HOK in 2019.
    - Bij pt.3.1. van het bestuurlijk jaaroverzicht zal verslag worden gedaan van de bestuursactiviteiten en vergaderingen die in HOK-verband zijn gehouden in 2019 en de onderwerpen die behandeld zijn;
    - Bij pt.3.2. worden de resultaten vermeldt van de plannen voor 2019 met betrekking tot de invulling van bestuurlijke activiteiten en de relatie met de doelgroepen, participanten, overheid en het jaarplan, maar ook m.b.t. Code Culturele Diversiteit;
    - Bij pt.3.3. zullen de activiteiten in 2019 m.b.t. de PR aan de orde komen;
    - Bij pt.3.4. en 3.5 wordt verslag gedaan van het kwantitatieve gedeelte van de concerten die 'onder de paraplu' van het HOK zijn georganiseerd, waarbij onderscheid zal worden gemaakt tussen gesubsidieerde- en niet gesubsidieerde concerten;
    - Bij pt.3.6. wordt verslag gedaan van de Educatieve activiteiten van het HOK;
  - **Hoofdstuk 4: het *Artistiek jaaroverzicht***, waarin per HOK-locatie verslag wordt gedaan van het kwalitatieve- en artistieke gedeelte van de concerten die in 2019 binnen het HOK-samenwerkingsverband zijn georganiseerd in:
    - de Grote Kerk (pt.4.1);
    - de Lutherse Kerk (pt.4.2);
    - de Kloosterkerk (pt.4.3);
    - de St. Jacobuskerk (pt.4.4)
    - de Elandstraatkerk (pt.4.5) en
    - de Gotische zaal van de Raad van State (pt.4.6)
- Ook in 2019 is gebruik gemaakt van het door het bestuur opgestelde format bij het door de participanten aanleveren van het Artistiek jaaroverzicht.
- **Hoofdstuk 5: het *Financieel jaaroverzicht***, waarin verslag wordt gedaan van de financiële gang van zaken van het HOK in 2019. Dit financieel jaaroverzicht zal als aparte bijlage bij het bestuurlijk-, artistiek- en financieel jaaroverzicht verschijnen.
  - **Hoofdstuk 6: een korte *Samenvatting*** van dit jaaroverzicht 2019.
  - In de **Bijlagen** wordt de informatie verstrekt die van belang is voor dit jaaroverzicht. Hierin wordt begrepen:
    - het **Financieel jaaroverzicht** 2019 (.. pagina's)
    - het **Schema concerten** 2019 (.. pagina's)
    - de **Bestuursverklaring** jaaroverzicht 2019 (1 pagina)
    - het ingevuld **format prestatiegegevens** HOK 2019 (2 pagina's)

#### 3.1. Bestuursactiviteiten, vergaderingen, behandelde onderwerpen en memorabele zaken

Binnen het samenwerkingsverband van het HOK participeerden in 2019 zes zelfstandige cultuuraanbieders met ieder een eigen bestuursorganisatie. Deze besturen verrichten hun activiteiten op Pro Deo-basis. De betreffende organist/adviseur heeft een dienstverband met de locatie of kerk van waaruit de betreffende participant opereert.

Aan het samenwerkingsverband wordt leiding gegeven door het bestuur van het HOK, waarvan de leden evenmin betaald hun bestuurswerk verrichten.

##### 3.1.1. Bestuursactiviteiten

De activiteiten die het bestuur ontplooit hebben allen tot doel de orgelcultuur in Den Haag te bevorderen, met name middels het samenwerkingsverband van het HOK.

Uitgangspunt is steeds dat het bestuur als geheel optreedt, visie ontwikkelt en besluiten neemt.

Hiertoe wordt op meerdere niveaus overleg gepleegd: 1) in 'smal verband' met het bestuur; 2) in 'breed verband' met het bestuur en de participanten; 3) in 'micro verband' met, en door, vertegenwoordigers van het bestuur en alleen de organisten/adviseurs en/of derden; 4) met vertegenwoordigers van de lokale overheid.

Daarnaast is er nog het 'Organistenoverleg' dat als werkoverleg dient van de bij het HOK aangesloten organisten/adviseurs en bedoeld om details m.b.t. de jaarprogrammering van het HOK uit te werken. Bij dit overleg is ook een HOK-bestuurslid aanwezig.

### **3.1.2. Vergaderingen en overleg**

In 2019 is 8 maal samengekomen als bestuur in 'smal verband', 2 maal met de participanten in 'breed verband' en 3 keer met de alleen de organisten/adviseurs van de participanten en een afvaardiging van het bestuur.

De vergaderdata waren:

- maandag 4 februari 2019: bestuursvergadering;
- dinsdag 13 februari 2019: organistenoverleg;
- woensdag 13 maart 2019: participanten overleg;
- maandag 6 mei 2019: bestuursvergadering;
- dinsdag 2 juli 2019: organistenoverleg;
- maandag 8 juli 2019: bestuursvergadering;
- dinsdag 16 juli 2019: extra bestuursvergadering;
- maandag 19 augustus 2019: bestuursvergadering;
- maandag 26 augustus 2019: extra bestuursvergadering;
- woensdag 25 september 2019: organistenoverleg;
- maandag 7 oktober 2019: bestuursvergadering;
- maandag 11 november 2019: bestuursvergadering;
- woensdag 13 november 2019: participanten overleg.

Daarnaast is er in 2019 nog overleg geweest op:

- 22 januari en 17 juni: met concertcommissie Waalse Kerk i.v.m. toetreding HOK;
- 29 maart met de beleidsmedewerker cultuur van de gemeente Den Haag;
- 27 mei: evaluatie projectteam Kinderproject met Coen Wolfram van KOO;
- 9 april: overleg projectteam Kinderproject met Coby Wisse van Cultuurschakel;
- 27 juni: presentatie beleidskader MJB Cultuur bij gemeente;
- 9 september: met 'Int. Friends Mauritshuis' i.v.m. educatieve excursie Kloosterkerk op 12 december;
- 10 sept: beleidsoverleg i.v.m. taakverdeling bestuur;
- 22 oktober: oriëntatiegesprek met adviescommissie MJBP 2021-2024.

I.v.m. het opstellen van het MJBP 2021-2024 zijn z.g. 'Visiegesprekken' gevoerd met alle participanten (zie pt 3.2.6.). Deze gesprekken vonden plaats op:

- 5 juni: Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk;
- 11 juni: Stichting Orgelconcerten Grote Kerk;
- 12 juni: Stichting Muziek in de Gotische zaal;
- 22 juni: Stichting Orgel Elandstraatkerk;
- 2 juli: Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk;
- 6 juli: Concertcommissie Waalse Kerk;
- 15 juli: Concertcommissie St. Jacobuskerk.

Naast deze vergadering en overleg is nog in 'microverband' overleg geweest tussen bestuursleden onderling dan wel met organisten, participanten en relaties.

Eind 2018 is een vergaderschema voor 2019 vastgesteld en vrijwel geheel gevolgd. Twee weken voor iedere vergadering werden uitnodigingen en vergaderagenda's per e-mail verzonden aan alle deelnemers.



Van alle genoemde vergaderingen en overleg zijn notulen of korte verslagen gemaakt die werden vastgesteld na een 'digitale reactiemogelijkheid' via e-mail. Met een respons van 7 dagen. De verslaglegging werd als regel verzorgd door het secretariaat HOK.

De convocatie en vergaderagenda werden, als regel in overleg met de voorzitter, verzorgd door het secretariaat en per e-mail tijdig naar alle betrokkenen gezonden.

De leiding van de vergaderingen was steeds in handen van de voorzitter van het HOK.

In de vergadering van 11 november werd het voorzitterschap overgedragen aan Jos van der Kooy, die al eerder, na een verzoek daartoe, had aangegeven deze functie wel te willen vervullen nu Hero de Boer zich genoodzaakt zag die functie neer te moeten leggen i.v.m. gehoorproblemen.

### 3.1.3. **Behandelde onderwerpen**

In 2019 zijn in het overleg de volgende onderwerpen behandeld:

- **Bestuurszaken:** Punten van overleg waren: goede taakverdeling; uitbreiding bestuur i.v.m. te verwachten mutaties in 2020 (vervanging voorzitter en secretariaat); benoeming en taakvervulling nieuw bestuurslid Jan Flikweert; besluitvorming naar mogelijkheden betaling 'vrijwilligheid overschrijdende bestuurstaken'; vaststellen jaarverslag 2018; opstellen jaarverslag 2019; opstellen en vaststellen jaarplan 2020, voorbereiding, opstellen en vaststellen MJBP 2021-2024; afhandeling correspondentie;
- **Visie en beleid:** Overleg- en actiepunten waren: opstellen en vaststellen visie en beleid; positionering HOK, cultureel ondernemerschap, cultureel draagvlak m.b.t. het MJBP 2021-20224; evaluatie Visiegesprekken met de participanten; gevolgen voor HOK bij instemming/implementatie Code Culturele Diversiteit (CCD), Governance Code Cultuur (GCC) en Fair Practice Code (FPC);
- **Participatie:** Gesprekspunten waren: functioneren bestuur/participanten; verzoek Waalse Kerk m.b.t. participatie HOK; mogelijkheden samenwerking in Haagse regio;
- **Concerten:** Besproken punten waren: kwaliteit concertaanbod; coördinatie en programmering concerten; voorbereiding en organisatie themaconcerten; wenselijkheid en mogelijkheden organiseren van thematische concerten/projecten;
- **PR:** Actiepunten waren: opstellen/uitbrengen HOK-folder; wenselijkheid en mogelijkheid thematische opzet HOK-folder; gezamenlijke publieksinformatie en reclame; besluitvorming m.b.t. gebruikmaking van (betaalde) professionele vormgever voor HOK-PR; HOK; doorgaande actualisering website en facebook activiteiten; actieve deelname participanten aan verspreiding HOK publicaties (zoals HOK-folder, HOK info-boekje en concertaffiches)
- **Educatie:** Actiepunten waren: gang van zaken realisering 'Educatief orgelproject voor de basisschool' en de organisatie van de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' Grote Kerk;

### 3.1.4. **Memorable zaken**

In 2019 hebben zich meerdere momenten van bijzondere betekenis voorgedaan:

- Op 26 april werd HOK-secretaris Henk Barnhard bij Koninklijk besluit benoemd tot *Lid in de Orde van Oranje Nassau*, als waardering voor zijn vele vrijwilligerswerk voor kerk en maatschappij, waaronder voor het HOK, over meer dan 45 jaar.
- Op 26 mei werd Jos Laus, organist en dirigent van de St. Jacobus, ter gelegenheid van zijn 50 jarig jubileum als kerkmusicus, bij Koninklijk besluit benoemd tot *Ridder in de Orde van Oranje Nassau*, voor zijn vele werk op het gebied van de kerkmuziek.
- Op 22 juni werd Jos Laus onderscheiden met de '*Médaille de Vermeil*' (vergulde medaille) door de Franse Société Académique Arts-Sciences-Lettres te Parijs, voor zijn verdienste op het gebied van de Franse (orgel)cultuur.
- 7 december 2019 werd in het Amsterdamse Orgelpark de prestigieuze '*Opus Klassik 2019*' uitgereikt aan Ben van Oosten, organist van de Grote Kerk, vanwege zijn uitmuntende opname van het orgelwerk van César Franck (1822-1890).



### 3.2. Plannen en invulling op bestuurlijk en organisatorisch gebied

Het bestuur van het Haags Orgel Kontakt heeft zich, evenals voorgaande jaren, ingezet om te kunnen inspelen op huidige en te verwachten ontwikkelingen in het culturele veld. Daarom heeft er regelmatig beraad plaats gevonden over mogelijkheden en kansen binnen het kader van bestuursvorm en organisatorisch concept.

Ook de werkwijze en het werkgebied van het HOK en het bestuur zijn regelmatig onderwerp van onderzoek en bespreking geweest. Waarbij de volgende punten aan de orde kwamen:

#### 3.2.1. Artistieke variatie en herkenbaarheid

De duidelijke herkenbaarheid van de artistieke programmering per locatie kon ook in 2019 verwezenlijkt worden door onderstaande profilering:



- In de **Grote Kerk**, de 'hoofdkerk' van de stad, wordt het internationale karakter van Den Haag vorm gegeven door het jaarlijks terugkerende 'Internationale Orgelfestival Grote Kerk Den Haag', waarbij befaamde organisten uit binnen- en buitenland worden uitgenodigd;



- De **Lutherse Kerk**, met het mondiaal befaamde Bätz orgel, is een belangrijk orgelcentrum waar een rijke schakering van orgelmuziek over vele eeuwen tot klinken kan worden gebracht. Dit wordt tot uiting gebracht met de concerten voor orgel-solo en koorwerken, die afwisselend op de eerste zaterdag van iedere maand plaatsvinden;



- In de **Kloosterkerk** klinkt regelmatig nieuwe, weinig geprogrammeerde muziek, met name door de gedreven inzet van de participant en haar organist en de heldere flexibele klank van het orgel. Daarnaast is de Kloosterkerk, bij de Lunchconcerten, een podium voor (jonge) ensembles en vocale en instrumentale solisten;



- De **St. Jacobuskerk** is door de aard van het symfonische orgel zeer geschikt voor de uitvoering van Franse en Duitse symfonische orgelmuziek met een vaak sacrale achtergrond die er dan ook veelvuldig geprogrammeerd wordt;



- De **Elandstraatkerk** heeft de ambiance van een Franse kathedraal. Het orgel is uitermate geschikt voor de uitvoering van symfonische composities uit de Franse, Duitse, en Engelse 19<sup>e</sup>-eeuwse traditie. Werken die daar dan ook regelmatig klinken, o.a. tijdens het Internationaal Symfonisch Orgelfestival dat jaarlijks plaats vindt. Waarbij nationale en internationale organisten van naam optreden.



- De **Gotische zaal** leent zich door het orgel, ambiance en specifieke akoestiek erg goed voor kamermuziek-geënte werken. Ook is het een geschikt (oefen)podium voor jonge musici van Koninklijk Conservatorium en het Prinses Christina Concours die optreden tijdens de lunchconcerten die twee maal per maand 'onder de HOK-paraplu' georganiseerd worden.

#### 3.2.2. Werkwijze en taak bestuur

Het bestuur van de Stichting Haags Orgel Kontakt wordt gevormd door 7 bestuursleden en 1 adviseur. Dit om beter te kunnen inspelen op toekomstige activiteiten.

De huidige bestuursvorm, waarbij de Stichting Haags Orgel Kontakt (HOK) fungeert als een 'parapluorganisatie' met zes zelfstandige opererende participanten en een bestuur dat coördinerend en sturend optreedt, is vastgelegd in de Stichtingsstatuten.

De 'bestuurlijk gang van zaken' is vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement dat wanneer nodig mee-evalueert met de actuele ontwikkelingen.

#### 3.2.3. Bestuurs-mutaties

In 2019 hebben meerdere besprekingen en activiteiten plaats gevonden in het kader van reële en te verwachte bestuurs-mutaties:

- **Secretariaat**  
Reeds eind 2018 hebben Henk en Jannie Barnhard aangegeven met ingang van 2020 te willen stoppen met hun werk als secretariaat van het HOK om tijd en ruimte te creëren voor andere prioriteiten. Zij hebben daarbij aangegeven bereid te zijn hun werk voor het HOK-kinderproject en andere educatieve taken, voort te willen zetten. Ook is

*Henk bereid de website nog te willen verzorgen en voorlopig beschikbaar als 'vraagbaak' voor het secretariaat. Het bestuur zal een passende oplossing vinden.*

*Ed van Aken, kerkorganist van de Elandstraatkerk en secretaris van HOK-participant Stichting Orgel Elandstraatkerk, is bereid gevonden de taken van de secretaris op zich te nemen. Hij zal per 1 februari 2020 aantreden als bestuurslid/secretaris.*

- **Projectadviseur**

*Jan Flikweert, die eind 2018 in het bestuur werd benoemd als 'Projectadviseur', moest helaas in oktober 2019 weer afscheid nemen van het HOK-bestuur i.v.m. prioriteiten die niet te verenigen waren met het bestuurswerk voor het HOK en de statutaire onmogelijkheid om bepaalde bestuurstaken tegen vergoeding te doen. Het reeds lopende project (Vierne-festival 2020) werd overgenomen door Hero de Boer (toen nog voorzitter HOK) Het schrijven van het MJBP 2021-2024 werd over genomen door Henk Barnhard, die al reeds bij de voorbereidingen was betrokken en ook de Meerjarenbeleidsplannen 2013-2016 en 2017-2020 had geschreven.*

- **Voorzitter**

*Begin 2019 verergerde de reeds aanwezige gehoorproblemen bij HOK-voorzitter Hero de Boer waardoor hij zich bij sommige vergaderingen moest laten vervangen. Later in het jaar moest hij zijn functie noodgedwongen ter beschikking stellen. Gezocht is toen naar een geschikte opvolger.*

*Deze is gevonden in Jos van der Kooy, organist van HOK-participant Gotische zaal. Jos van der Kooy is als voorzitter aangetreden op 11 november.*

*Hero de Boer zal wel als bestuurslid aanblijven. In 2020 zal nadere besluitvorming over de taakverdeling van het HOK-bestuur plaatsvinden.*

### **3.2.4. Vergoeding bestuurswerkzaamheden**

Alle bestuursleden hebben hun bestuurswerk op basis van vrijwilligheid verricht en ontvangen daarvoor geen betaling. Wel is er, met name door het secretariaat, gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de voor het HOK gemaakte kosten te declareren.

Er is uitvoerig overleg geweest over een reële vergoeding voor bestuurswerkzaamheden en projecten die een professionele aanpak behoeven en uitstijgen boven het niveau van 'normaal' vrijwilligerswerk.

Op basis van de huidige HOK-statuten en regelgeving van de overheid is besloten die mogelijkheid niet toe te passen. Wel blijft het mogelijk voor deze werkzaamheden een 'vrijwilligersvergoeding' te declareren.

### **3.2.5. Haags Orgel Kontakt als platform voor Haagse orgelcultuur**

Voorgaande jaren is door het bestuur reeds de wenselijkheid uitgesproken om uit te groeien naar een breed '**platform voor de Haagse orgelcultuur**' waarbij meerdere Haagse orgelconcert-aanbieders zich kunnen aansluiten of deelnemen in het samenwerkingsverband van het HOK. Meer samenwerking in Den Haag op het gebied van de orgelcultuur is dan mogelijk.

- In het afgelopen jaar zijn besprekingen geweest met Concertcommissie Waalse Kerk en het participantenoverleg om toetreding van deze commissie tot het samenwerkingsverband van het HOK mogelijk te maken. Deze besprekingen zijn inmiddels afgerond met als resultaat dat de Waalse Kerk met ingang van de nieuwe Meerjarenbeleids-periode (2021-2024) deel zal uit maken van het HOK. In de aanloop naar deze participatie vindt er reeds nauwe samenwerking plaats die zal worden geïntensiveerd in 2020..

### **3.2.6. Brainstormsessie / Symposium orgelcultuur → Visiegesprekken**

In 2019 is het punt van een door het HOK te organiseren Brainstormsessie of symposium meerdere malen besproken. Binnen het bestuur werd er wel positief gekeken naar een eventuele mogelijkheid van zo'n algemeen overleg en studie mogelijkheid. Het idee vond echter bij de participanten van het HOK geen steun. Ook kon er niemand gevonden worden, na het vertrek uit het bestuur van JF om de

organisatie op te pakken. Er is daarom door het bestuur vanaf gezien om dit verder uit te werken.

Wel is een vorm gevonden om intern meningen en visie te peilen middels zogenaamde 'Visiegesprekken' met de participanten. daartoe zijn door enkele bestuursleden alle participanten en de 'aspirant participant' Waalse Kerk, bezocht en is een (uniforme) 'onderwerpenlijst' besproken. De resultaten van deze gesprekken zijn, voor zover relevant, verwerkt in het MJBP 2021-2024. (zie voor de data pt. 3.1.2.)

### **3.2.7. Relatie met de achterban (de participanten)**

Binnen het samenwerkingsverband van het HOK hebben alle participanten een zelfstandige rol met betrekking tot het organiseren van de 'eigen' concerten. Dit werkt uitstekend en het HOK wil dat ook graag zo houden.

De ondersteunende en coördinerende rol en een duidelijk herkenbare PR van de 'koepelorganisatie', die het HOK wil zijn, is ook in 2019 voortgezet. Evenals de gemeenschappelijke visie, beleids- en besluitvorming.

Het participantenoverleg in maart en november heeft hierin een belangrijke en doorslaggevende rol gespeeld.

### **3.2.8. Relatie met doelgroep (de concertbezoeker)**

Het onderhouden van contacten is een belangrijk element in de relatie met de concertbezoeker als doelgroep. Persoonlijke contacten vonden als regel plaats tijdens concerten, die ook door het HOK-bestuur zo vaak als mogelijk is zijn bezocht. Maar ook PR was een belangrijk element in deze relatie.

In 2019 werden de reeds bestaande PR-mogelijkheden zo veel mogelijk benut.

De website van het HOK en de digitale nieuwsbrieven die maandelijks werden verzonden aan zo'n 360 abonnees en niet te vergeten de actieve en actuele Facebook-pagina boden daarvoor goede mogelijkheden. In hoofdstuk 3.3. 'PR en publieksgerichte activiteiten' wordt daar uitgebreider verslag van gedaan

### **3.2.9. Relatie met de organisten**

Ook in 2019 was de artistieke uitvoering in handen van de organisten die als titularis en artistiek adviseur betrokken waren bij de realisatie en uitvoering van de concerten van de participanten van het HOK. De samenwerking met de organisten is ook in 2019 zeer goed verlopen. Niet alleen bij het participantenoverleg maar ook daarbuiten. Tijdens het 3 maal gehouden 'organistenoverleg' kon overlegd worden over de visie en opzet van de concertprogrammering.

Het HOK prijst zich gelukkig met nationaal en mondiaal bekende organisten.

Ook in 2019 waren dit: Ben van Oosten (Grote Kerk);  
Sander van den Houten (Lutherse Kerk)  
Geerten van de Wetering (Kloosterkerk);  
Jos Laus ( St. Jacobuskerk);  
Bert den Hertog (Elandstraatkerk) en  
Jos van der Kooy (Gotische zaal Raad van State).



v.l.n.r.: Ben van Oosten, Sander van den Houten, Geerten van de Wetering, Jos Laus, Bert den Hertog en, Jos van der Kooy

Uiteraard hebben aan de concerten in 2019 meerdere organisten uit binnen- en buitenland hun medewerking verleend als concertgever.

In het Artistiek jaarverslag zal hieraan ruimere aandacht worden geschonken.

### **3.2.10. Relatie met de overheid (als subsidieverstrekker)**

Een goede relatie met de lokale overheid is door het HOK altijd van grote waarde geacht. Ook in 2019 is deze goede relatie gecontinueerd.

In 2019 heeft een maal overleg plaats gevonden met de beleidsmedewerker Cultuur van de gemeente Den Haag. Het gesprek vond plaats in een constructieve en prettige sfeer.

Ook met de andere subsidieverstrekkers waar het HOK regelmatig aanklopt was in 2019 een goede relatie mogelijk. Dit gebeurt mede door een regelmatige berichtgeving en rapportage over nog in uitvoering zijnde en reeds afgesloten projecten.

### **3.2.11. Relatie met Jaarplan 2019 en meerjarenbeleidsplan**

Op basis van het **Meerjarenbeleidsplan 2017-2020** is een **Jaarplan 2019** opgesteld met de meer specifieke plannen voor 2019. Dit Jaarplan is ingediend bij de Gemeente Den Haag en gepresenteerd aan de participanten. Het jaarplan 2019 is te downloaden vanaf de HOK-website. Dit **Jaarverslag 2019** is het resultaat van de in het jaarplan omschreven plannen voor 2019

### **3.2.12. Meerjarenbeleidsplan 2021-2024**

In 2018 vonden reeds de voorbereidingen plaats voor het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur (MJBK 2021-2024) In meerdere bijeenkomsten en een stadsgesprek kon input gegeven worden voor het Beleidskader Kunst en Cultuur 2021-2024.

In 2019 zijn er vanwege de gemeente meerdere publicaties verschenen m.b.t. het nieuwe MJBK. Al deze informatiesessies en digitale informatie in 2019 zijn door het HOK-bestuur met belangstelling gevolgd en, voor zover van toepassing, in het MJBK van het HOK verwerkt. Ook de resultaten van de Visiegesprekken (zie pt. 3.2.6.) zijn zo veel mogelijk meegenomen in de opstelling van het MJBK.

Dit plan is ter informatie gepresenteerd in het participantenoverleg van 13 november, waarbij ook de strekking, het ontstaan en de totstandkoming van het MJBK aan de orde kwam. Het MJBK was reeds vastgesteld in de bestuursvergadering van 11 november 2019 en is op 29 november ingediend in het stadhuis.

### **3.2.13. Relatie met Code Culturele Diversiteit (CCD)**

Het HOK heeft in het MJBK 2017-2020 aangegeven de *Code Culturele Diversiteit (CCD)* te willen volgen. In het jaarverslag 2018 is al uitvoerig stil gestaan op welke wijze dit wordt vormgegeven binnen het HOK.

In 2019 is doorgedaan met het omschreven beleid. Met betrekking tot 'de 4<sup>e</sup> P' 'Partners' kan nog worden opgemerkt dat in de Concertcommissie Waalse Kerk een nieuwe partner is gevonden. Die in 2021 volwaardig participant zal zijn.

### **3.2.14. Relatie met Code Culturele Governance (CCG)**

In 2019 heeft het HOK-bestuur nagedacht over de invulling van de CCG en is geconstateerd dat het HOK een transparante organisatie is met bestuurders op non-profit basis. De samenwerking en het overleg vond plaats op basis van duidelijke afspraken en beleidslijnen. Besluiten werden genomen in onderling overleg en werden goed omschreven en vastgelegd. In iedere vergadering van bestuur en participanten is ruimte voor evaluatie waarbij de organisatie zichzelf de spiegel voorhoudt. De wettelijke regelgeving m.b.t. privacy wordt zorgvuldig in acht genomen. Ook is er ruimte voor verantwoorde bedrijfsvoering. De *Fair Practice Code* wordt, voor zover van toepassing, nageleefd.

## **3.3. PR en publieksgerichte activiteiten**

Het is van groot belang dat concerten voortijdig en juist worden aangekondigd. Niet alleen in het belang van de trouwe concertbezoeker, maar zeker ook om de incidentele bezoeker of 'aspirant concertganger' naar een concertlocatie te krijgen.

Het HOK hanteert verschillende methoden van PR en publiciteit, te weten:



### 3.3.1. *concertaankondigingen*

De concerten die in het kader van de samenwerking binnen het HOK worden gegeven worden aangekondigd middels **concertaffiches** die een plaats krijgen in en aan de HOK-locaties. Als regel heeft het HOK-bestuur daarin, in samenwerking met de betreffende participant, een belangrijke rol.

Concertaankondigingen worden als regel ook geplaatst in de landelijke orgelbladen en orgelwebsites. Helaas wordt aangeleverde kopij in de plaatselijke pers nauwelijks of niet opgenomen. Ook hierin wreekt zich het onterechte imago van het orgel als kerkelijk en saai instrument

### 3.3.2. *HOK-folder*

Het HOK geeft al vele jaren een jaarlijks concertoverzicht uit: de **HOK-folder**. Deze folder wordt uitgereikt bij ieder HOK-concert, maar ook is mee te nemen bij openbare plaatsen als de VVV, bibliotheken en andere plaatsen waar potentiële concertbezoekers kunnen komen. In 2019 is de HOK-folder weer in de oude vertrouwde enkelvoudige vorm verschenen, conform de wensen van de concertbezoekers.

En wel in een oplage van 5000 exemplaren, die allen hun weg naar de concertbezoeker hebben gevonden.

In 2019 is het idee verder doorontwikkeld om jaarlijks een concert-brochure uit te geven waarin meer aandacht zal kunnen zijn voor uitgebreider concertinformatie zoals programmering, concertgevers, orgels en een meer op thema's gerichte benadering van de opzet.

Voor 2020 zal dit worden vormgegeven in het (uitgebreide) programma boekje voor het Vierne-festival dat van april tot november zal plaatsvinden en waarbij op de Haagse orgels alle orgel symfonieën (plus nog wat andere werken) van Louis Vierne geprogrammeerd zullen worden.



### 3.3.3. *HOK-infoboekje 2017-2020*

Het in 2017 uitgegeven Info-boekje met veel informatie over de locaties, de orgels en orgeldisposities, wordt door de concertbezoekers erg op prijs gesteld en is in 2019 ook steeds beschikbaar geweest in de HOK-locaties en op meerdere plaatsen zoals de VVV en Openb. Bibliotheek. Besloten is in 2020 na te denken over een vervolg voor 2021-2024.

### 3.3.4. *HOK-website*

De eigen website van het HOK wordt beheerd door de HOK-secretaris/webmaster. Op de website worden de HOK-concerten aangekondigd inclusief concertprogramma's en informatie over concertgevers. Ook is er uitvoerige informatie te vinden over de locaties, orgels en orgeldisposities. Maar ook over de educatieve- en andere HOK-activiteiten. De HOK-website kende ook in 2019 veel bezoekers.

### 3.3.5. *HOK op facebook*

De laatste jaren werd steeds meer aandacht besteed aan het vooraf informeren van de concertbezoeker over de te verwachten concerten middels affiches, flyers, de HOK-folder en -website. Maar ook d.m.v. de digitale maandelijkse HOK-nieuwsbrief. Het HOK is echter ook actief op facebook en heeft daarbij een groot aantal volgers. Ook in 2019 is van al deze informatiemedia zo frequent, adequaat en actueel mogelijk gebruik gemaakt. Iets wat een groot aantal paginabezoekers tot gevolg had. Niet geheel duidelijk is of dit ook een toename van het aantal concertbezoekers tot gevolg had....

## 3.4. *Kwantitatieve gegevens HOK concerten*

In 2019 zijn door de participanten in HOK-verband meerdere soorten concerten georganiseerd: Concerten met orgel-solo of als begeleiding van koren, instrumentale of vocale solisten (ook wel 'orgel+' genoemd), en concerten met alleen instrumentale en/of vocale solisten of ensembles.

De concerten die in aanmerking kwamen voor de aan het HOK verleende structurele subsidie zijn in dit jaarverslag apart vermeld. Echter, om een volledig beeld te krijgen van het totaal, zijn ook de concerten zonder structurele subsidie in dit jaarverslag meegenomen.

### 3.5. Jaaroverzicht geprogrammeerde concerten

#### Concerten met- en zonder structurele subsidie

Totaal overzicht concerten HOK 2019								
locatie:	orgel en orgel+ concerten:	conc. met ensembles /solisten:	middag/ avond- concerten:	lunchpauze concerten:	concerten met HOK subsidie:	concerten zonder subsidie:	<b>totaal aantal concerten:</b>	waarvan gratis/vrije gift:
Grote Kerk	11	0	3	8	3	8	<b>11</b>	9
Lutherse Kerk	6	5	11	0	3	8	<b>11</b>	11
Kloosterkerk	9	19	3	25	3	25	<b>28</b>	25
St. Jacobuskerk	4	0	4	0	3	1	<b>4</b>	4
Elandstraatkerk	6	0	6	0	3	3	<b>6</b>	0
Waalse Kerk*	1	0	1	0	1	0	<b>1</b>	0
Gotische zaal	10	9	0	19	0	19	<b>19</b>	19
<b>totalen:</b>	<b>47</b>	<b>33</b>	<b>28</b>	<b>52</b>	<b>16</b>	<b>64</b>	<b>80</b>	<b>68</b>

Gesubsidieerde concerten HOK 2019 (met orgel)					
locatie:	data gesubsidieerde concerten:	conc. met subsidie:	betalende bezoekers:	niet betalend:	totaal bezoekers:
Grote Kerk	27, 29 en 31 augustus	3	304	47	<b>351</b>
Lutherse Kerk	5 januari, 2 maart en 6 juli	3	0	193	<b>193</b>
Kloosterkerk	20 juli, 21 september en 23 november	3	245	37	<b>282</b>
St. Jacobuskerk	13 april, 25 mei en 12 oktober	3	0	56	<b>56</b>
Elandstraatkerk	13 juli, 28 september en 15 december	3	179	40	<b>219</b>
Waalse Kerk*	HOK-Themaconcert 18 mei	1	16	16	<b>32</b>
<b>totalen:</b>		<b>16</b>	<b>744</b>	<b>389</b>	<b>1149</b>
Gotische zaal **	alleen lunchconcerten (geen subsidie)			120	<b>120</b>

\* Waalse Kerk maakt nog geen deel uit van het HOK \*\* Gotische heeft aangegeven geen subsidie nodig te hebben

Niet gesubsidieerde concerten met orgel 2019			
locatie:	data niet gesubsidieerde concerten:	middag/ avond.:	lunchpauze concerten:
Grote Kerk	5, 12, 19 en 26 juli en 2, 9, 16 en 23 aug.	-	8
Lutherse Kerk	5 jan, 2 febr., 6 mrt, 1 jun, 7 sept, 5 okt, 2 nov en 7-dec.	8	-
Kloosterkerk	2 jan, 3, 17 en 31 jul en 7en 21 aug.	-	6
St. Jacobuskerk	30 mrt.	1	-
Elandstraatkerk	3 aug, 28 sept en 15 dec.	3	-
Waalse Kerk*	18 mei (HOK-Themaconcert )	1	-
Gotische zaal**	9 jan, 13 febr., 13 mrt, 10 apr, 8 mei, 12 jun, 11 sept, 9 okt, 13 nov, 11 dec.		10
<b>totalen:</b>		<b>13</b>	<b>24</b>

\* Waalse Kerk maakt nog geen deel uit van het HOK \*\* Gotische heeft aangegeven geen subsidie nodig te hebben

#### 3.5.1. Lunchconcerten

De lunchconcerten werden met name georganiseerd in de Grote Kerk (op vrijdag in de maanden juli en augustus), de Kloosterkerk (op de 1<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> woensdag van de maand) en de Gotische zaal (op de 2<sup>e</sup> en 4<sup>e</sup> woensdag van de maand m.u.v. juli en augustus).

### 3.5.2. Themaconcerten

Jaarlijks worden door het HOK bestuur als regel twee Thema-concerten georganiseerd op een locatie die niet bij het HOK is aangesloten en gebaseerd op een bepaald thema. In 2019 werd alleen een HOK-Themaconcert georganiseerd in de Waalse Kerk onder de titel '**Frans Romantiek met Russische Passie**'. Dit concert werd gegeven door de organiste Anna Karpenko en de fluitiste Katja Petelina. Beiden afkomstig uit Rusland.

### 3.6. Educatieve activiteiten HOK

Informatie en educatie maken reeds lange tijd deel uit van de activiteiten van het HOK. Ook in 2019 was dit het geval op meerdere fronten, zoals:

#### 3.6.1. Informatie voorafgaand aan de concerten

Ook in 2019 zijn voorafgaande aan de concerten, korte toelichtingen gegeven over de te spelen werken. Dit werd als regel gedaan door iemand van de organisatie en/of de concertgever.

Bij de concerten in het kader van het Internationaal Orgelfestival Grote Kerk, en het Internationaal Symfonisch orgel Festival Elandstaatkerk, werd gebruik gemaakt van een groot beamerschermb, waardoor men de verrichtingen van de organist aan de klavieren kon volgen. Door veel concertbezoekers is ook dit als educatief ervaren.

#### 3.6.2. Educatief (orgel)project voor de basisschool (Kinderproject)

Vanaf 2009 organiseert het HOK jaarlijks een educatief orgelproject voor de basisschool (het 'Kinderproject') In 2019 heeft dit project voor het 11<sup>e</sup> jaar plaats gevonden.

Voor de selectie van- en de coördinatie met de scholen tekende ook in 2019 het KOO (Kunst Onderwijs Organisatie, voorheen 'Koorenhuis') waarmee voorafgaand ook weer overleg heeft plaats gevonden.

Het project bestaat uit meerdere onderdelen:

- **Lesmateriaal** voor in de klas met behulp van door het HOK zelf ontwikkelde lesboekje '**Muziek uit een gebouw**' -het orgel- met een 'lesverhaal', werk/invulbladen per hoofdstuk en antwoordbladen en een 'Moeilijke woorden lijst' aan het eind van het boekje. Voor de leerkracht is er een '**Toelichting op de les**'. Dit lesmateriaal kan door de eigen groepsleerkracht of muziekdocent in 4 tot 8 lesjes behandeld worden.
- **Gastles** in de klas. Waarbij het Educatieteam langs komt met een leerzame **PowerPointpresentatie**, die gepresenteerd kan worden op het digitale schoolbord dat bij iedere klas aanwezig is.
- Spannende **excursie** naar het orgel van de Kloosterkerk als afsluiting van het project, waar de kinderen zelf ervaren wat in het lesboekje verteld werd. Naast het Educatieteam is natuurlijk ook 'meneer Jos' (van der Kooy), de organist uit het lesverhaal, aanwezig.

Het gehele project, inclusief het lesmateriaal, brengt geen kosten voor de school met zich mee. Uitgangspunt is dat de kinderen de lesboekjes mee naar huis mogen nemen.

Begin 2019, voorafgaand aan de lessen in de klas, zijn alle scholen bezocht door het Educatieteam om het lesmateriaal af te geven en event. verdere afspraken te maken.

In 2019 hebben totaal zo'n 172 leerlingen uit 9 lesgroepen van 5 scholen deel genomen aan het project.



## A De gastlessen

Alle lesgroepen zijn in de periode voorafgaande aan de excursie bezocht door het Educatieteam voor de gastles in de klas.

Het Educatieteam bestond ook in 2019 uit: Henk en Jannie Barnhard, (projectleider) aangevuld met Ed van Aken. Als invaller was Hero de Boer beschikbaar.

Jos van der Kooy was als de organist 'Meneer Jos' actief bij de excursies in de Kloosterkerk. Als (event.) invaller stond organist Geerten van de Wetering garant.

## De deelnemende scholen

In onderstaand schema wordt een overzicht gegeven van het Educatieve orgelproject voor de basisschool 2019:

Overzicht Educatief orgelproject voor de basisschool 2019					
naam en adres schol:	lesgroep:	leerlingen:	gastles:	datum / tijd excursie:	
IKC Bamboe (vh Krullevaar)	Bentelostraat 54	6a	21	4 mrt.	11 mrt / 9:15 uur
IKC Bamboe (vh Krullevaar)	Bentelostraat 54	6b	23	4 mrt.	25 mrt / 9:15 uur
IKC Bamboe (vh Krullevaar)	Bentelostraat 54	6c	20	4 mrt.	08 apr / 9:15 uur
Basisschool Cosmicus	's Gravenzandeln 263	6	18	5 mrt.	11 mrt / 10:30 uur
Koningin Beatrixschool	Saenredamstraat 5	6a	16	11 mrt.	25 mrt / 10:30 uur
Koningin Beatrixschool	Saenredamstraat 5	6b	18	11 mrt.	08 apr / 10:30 uur
Oranje Nassauschool	Weissenbrugstraat 120	6a	23	26 mrt.	01 apr / 9:15 uur
Oranje Nassauschool	Weissenbrugstraat 120	6b	19	26 mrt.	01 apr / 10:30 uur
1e Nederlandse Buitenschool	Doorniksestraat 29	5+6	14	22 mrt.	25 mrt / 12:30 uur
		<b>totaal leerlingen:</b>	<b>172</b>		

## B De excursies

De excursies naar de Kloosterkerk konden op de afgesproken dagen en tijdstippen plaatsvinden en verliepen allen goed. De leerlingengroepen kwamen in de meeste gevallen met het openbaar vervoer en werden, naast de groepsleerkracht(en) als regel tevens begeleid door een of meer ouders.

Bij de meeste excursies in de Kloosterkerk werd weer het vertrouwde format gevolgd: per maandagochtend 2 lesgroepen na elkaar. Met een start op 9.15 uur en 10.30 uur. Uitzondering daarop was 25 maart, toen 3 lesgroepen elkaar opvolgden, van 9.15 tot 12.30 uur.

De excursies duurden allen ca 60 min. waarin, na een gezamenlijk ontvangst in de kerkzaal en het 'experiment' rond de akoestiek (en de nagalm) in de kerk, de groep werd gesplitst in 2 kleine groepjes. Een groepje ging met 'meneer Jos' naar het orgel, het andere groepje met 'meester Henk' naar de crypte.

Bij het orgel legde meneer Jos uit hoe het orgel werkt en klinkt en mocht ieder kind het ook eens proberen. In de crypte werd een uitgebreidere uitleg gegeven over de werking van een mechanisch orgel. O.a. met behulp van het (opengewerkte) 'Demo-orgeltje' (dat ook iedereen mocht proberen) Bij de 'pijpentafel' werd uitleg gegeven orgelpijpen worden gemaakt en hoe zo'n pijp werkt en klinkt (ook dit mocht geprobeerd worden).

Na ca 30 min. Wisselde de groepjes zodat iedereen alles kon meemaken. ('juf Jannie' hield daarbij de tijd nauwlettend in de gaten) Aan het eind van de excursie, als iedereen weer in de kerkbanken zat, was er nog een klein concertje door meneer Jos, waarbij iedereen het grote orgel kon horen bij het 'Wilhelmus' en dat bekende stuk van de 'oude meneer Bach', die waarschijnlijk nog maar 19 jaar oud was toen hij dit stuk (de Toccata in d - BWV 565) schreef.





Foto impressie educatief orgelproject voor de basisschool 2019: van gastles tot excursie

### 3.6.3. *Inspiratie-dag 'Orgelkids'*

Op 4 juli is door het Educatieteam een 'Inspiratie-dag' bezocht, belegd door de organisatie 'Orgelkids' die landelijk en internationaal educatieve activiteiten promoot op het gebied van pijporgels en kinderen. De ontwikkeling van het 'Doe-orgel' (een 'bouwpakket' van een echt werkend pijporgeltje dat door een groepje kinderen zelf in elkaar gezet en bespeeld kan worden) heeft een grote vlucht gemaakt tot in b.v. Canada en Korea. Op deze Inspiratie-dag, die in Amersfoort gegeven werd, konden deelnemers iets van hun werk laten zien en werden workshops gegeven op het gebied van jeugd-educatie.

### 3.6.4. *'Kom-in-de(orgel)kas(t)-dag' Grote Kerk*

De 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' is een, sinds 2015 jaarlijks terugkerend, educatief project voor jong en oud, in de Grote Kerk.

In 2019 werd de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' georganiseerd op zaterdagmiddag 18 augustus van 13.00 tot 16.00 uur, tijdens de 'reguliere' openstelling van de Grote Kerk, waardoor veel passanten en toeristen aan het project konden deelnemen.

Deelname was gratis. De door de Grote Kerk ingestelde toegangsprijs van € 2,- is vooraf door het HOK 'afgekocht', zodat de toegang voor de bezoekers gratis was.

In kleine groepjes kon het orgel worden bezocht, dat door titulair organist Ben van Oosten werd gedemonstreerd.

Daarnaast kon een infostand worden bezocht, bemenst door





het HOK-educatieteam, met heel veel verschillende orgelpijpen, foto- en lesmateriaal en het 'demo-orgeltje' van Flentrop orgelbouw (waarbij te zien is hoe de mechaniek werkt).

De Stichting Orgelconcerten Grote Kerk, met wie de dag gezamenlijk was georganiseerd, had tevens gezorgd voor een 'Doe-orgeltje', dat in groepjes in- en uit elkaar kon worden gehaald en bespeeld. Dit bleek een groot succes.

Hoofdorgel, infostand, Demo-orgel en Doe-orgel werden bezocht door zo'n 150 kinderen en volwassenen, waaronder ook mensen die nog nooit een orgel hadden gehoord of gezien of zelf nog nooit in een historisch kerkgebouw geweest..

Voor dit project was al eerder een '**lesbrief**' met 'werkbladen-voor-de-kids' ontwikkeld die gratis kon worden meegenomen. Ook het lesboekje '*Muziek uit een gebouw*' -het orgel- was voor belangstellenden gratis beschikbaar.

Ook in 2019 heeft het project de nodige voorpubliciteit gehad middels affiches, banners en flyers, Facebook, de HOK-website en div. landelijke orgelwebsites.

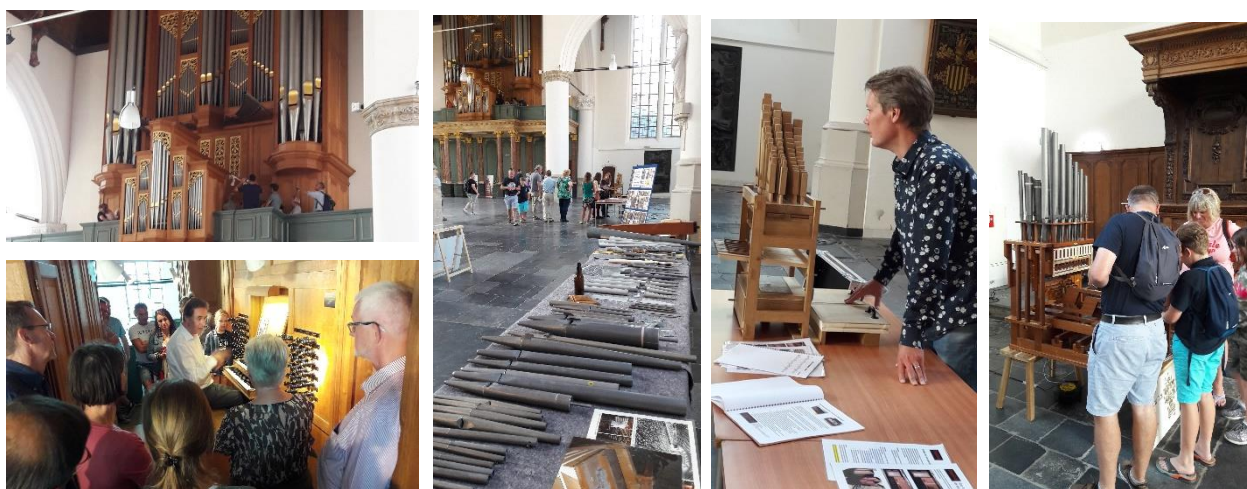


Foto impressie 'Kom-in-de-Jorgel)kas(t)-dag in de Grote Kerk

### 3.6.5. *Educative excursie voor 'International friends of the Mauritshuis'*

Op 12 december werd er op verzoek van de IFM een themaexcursie georganiseerd in de Kloosterkerk. Waarbij zo'n 30 in de Haagse regio wonende expats een geleide rondgang kregen door de Kloosterkerk, een excursie en demonstratie bij –en over- het orgel, een uitleg over de werkwijze bouw van het orgel en het maken van orgelpijpen. Het HOK-educatieteam, aangevuld met Kloosterkerkorganist Geerten van de Wetering en Kloosterkerkgids Edward Kuijper tekende voor de organisatie en de uitleg (die in de Engelse taal plaats vond).

Het was een geslaagde ochtend die door alle deelnemers erg op prijs werd geteld.



'International Friends of the Mauritshuis' in de Kloosterkerk

### 3.6.6. *Financiering educatieve activiteiten*

De realisatie van het **educatieve project voor de basisschool** werd in 2019 gefinancierd middels een in het beleidsplan 2017-2020 toegezegde subsidie voor dit doel en, evenals voorgaande jaren, aangevuld met donaties van de Stichting Boschuisen, de Debman Foundation en Fonds1818.

De financiering van de '**Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag**' in de Grote Kerk kon uit de eigen middelen van het HOK worden bekostigd, mede omdat de organist zijn gratis medewerking had toegezegd.

De kosten voor de Inspiratie dag op 4 juli en de educatieve excursie op 12 december konden gefinancierd worden uit de algemene middelen voor educatie. De kosten voor de laatste activiteit waren laag omdat de kerk genoeg nam met een deurcollecte na afloop van de excursie.

### 3.6.7. *Open Monumentendag = Nationale Orgeldag 2019*

Op 14 september werden traditiegetrouw alle monumenten voor het publiek open gesteld. Minder bekend is dat die dag ook geldt als 'Nationale Orgeldag'. De dag dus waarop zo veel mogelijk orgels in Nederland gedemonstreerd zullen worden. Ieder jaar wordt de 'Officiële opening' van de Nationale Orgeldag (NO) in een andere plaats in Nederland georganiseerd. In 2019 was dat Den Haag, Bij de 'aftrap' van de NO zouden er meerdere concerten worden georganiseerd op belangwekkende Haagse orgels.

De voorbereiding en organisatie van de NO wordt al jaren lang uitgevoerd door de Brabantse Orgel Federatie (BOF) in samenwerking met het orgelblad 'De Orgelvriend'.

Al in 2018 was door de BOF contact gezocht met het HOK om de realisatie van de NO mogelijk te maken en medewerking te verlenen m.b.t. de keuze van, en het contact met de in aanmerking komende orgellocaties in Den Haag.

Ook werd er gekeken naar activiteiten die deze dag interessant zouden maken voor de bezoeker, zoals educatieve momenten voor jong en oud.

M.b.t. de voorbereiding is meermalen contact geweest tussen de BOF, het HOK, de deelnemende organisten en de locatie-beheerders en koster.



De officiële opening van de NO vond plaats in de Kloosterkerk, waar enkele sprekers, afgewisseld met orgelspel, de dag openden. Daarna was er gelegenheid om educatieve workshops en stands te bezoeken en werden via een tweetal parallelle 'orgel-estafettes' presentaties verzorgd op verschillende Haagse orgels. Een duidelijk programmaboekje diende daarbij als gidst. De aan de orgelestafette deelnemende locaties waren: Kloosterkerk (opening en demo's pijpenmaker en educatie), St. Jacobuskerk, Oudkatholieke Kerk, Waalse Kerk, Nieuwe Kerk, Gotische zaal en Lutherse Kerk (slotconcert en educatie). In alle locaties/kerken werd het orgel gedemonstreerd en als regel ook iets verteld over de locatie en het orgel.

Er kan met recht gesproken worden van een geslaagde dag waarvoor zeer veel belangstelling was, ook van passanten die niet tot de vaste 'orgelliefhebbers' gerekend kunnen worden. Het feit dat het ook Nationale Open Monumentendag was en de toegang steeds gratis, gaf ook wel eens wat heen en weer geloop, ook tijdens de orgelpresentaties en bespelingen. Helaas vond dit ook plaats tijdens de officiële opening, iets dat met ongewenste storing gepaard ging en niet door iedereen op prijs werd gesteld.

## 4. Artistiek jaaroverzicht 2019

Ook in 2019 werd door de participanten van het HOK het artistieke niveau van de concerten op hoog peil te gehouden door, naast de eigen organisten, concertgevers van naam uit binnen- en buitenland uit te nodigen op de fraaie orgels van de HOK locaties.

Hieronder volgt het artistiek jaaroverzicht van alle participanten van het HOK. Waarbij gebruik gemaakt van een format waardoor meer eenduidigheid werd verkregen..

### 4.1. Grote Kerk

**Artistiek Verslag van de in 2019 in HOK-verband gegeven gesubsidieerde orgelconcerten door de Stichting Orgelconcerten Grote Kerk (SOGK)**



#### Algemene informatie

- Locatie: Grote Kerk Den Haag  
Rond de Grote Kerk 10
- Organisatie: Stichting Orgelconcerten Grote Kerk (SOGK)
- Organist: Ben van Oosten
- Verslagjaar: 2019
- Opsteller: Jan Flikweert

#### A. Inleiding

Het Internationaal Orgelfestival wordt al meer dan 25 jaar in de zomer in de Haagse Grote Kerk georganiseerd. Het festival van 2019 bestond evenals voorgaande jaren uit drie concerten, waarin (inter)nationale toporganisten het Metzler-orgel bespeelden.

#### B. Concertdata / bezoekersaantallen

Grote Kerk – gesubsidieerde concerten Internationaal Orgelfestival 2019		bezoekers		
datum:	concertgever:	betaald	gratis	totaal
dinsdag 27 aug.	Toon Hagen (Zwolle), orgel	87	4	91
donderdag 29 aug.	Loreto Aramendi (San Sebastian, Spanje), orgel	79	31	110
zaterdag 31 aug.	Ben van Oosten (Den Haag), orgel	138	12	150
<b>Totaal:</b>		<b>304</b>	<b>47</b>	<b>351</b>

Grote Kerk – niet gesubsidieerde lunchconcerten 2019	
vrijdag 2 juli	Marieke Stoel, orgel
vrijdag 12 juli	Martijn Borsje, orgel
vrijdag 19 juli	Jeroen de Haan, orgel
vrijdag 26 juli	Francesca Ajossa, orgel
vrijdag 2 aug.	Vincent de Ridder, orgel
vrijdag 9 aug.	Anna Karpenko, orgel
vrijdag 16 aug.	Cornelis den Ouden, orgel
vrijdag 23 aug.	Rik Melissant, orgel

#### C. Artistiek verslag

- **concert 27 augustus**

Het openingsconcert op dinsdag 27 augustus werd gegeven door Toon Hagen, organist van de Grote of Sint Michaëlskerk in Zwolle. Zijn programma begon met werken van Johann Sebastian Bach en eindigde met twee stukken waarbij de componist Jehan Alain centraal stond. Verder speelde de concertgever een eigen fantasie n.a.v. motieven uit Psalm 43.



- **concert 29 augustus**

Loreto Aramendi verzorgde op donderdag 29 augustus het tweede concert. Zij is titulair organist van het Cavaillé-Coll-orgel in de kerk van Santa María del Coro in San Sebastián (Spanje). In 2017 verscheen haar veelgeprezen dubbel-cd met transcripties van Louis Robilliard, gespeeld op het Cavaillé-Coll-orgel van de Abdijkerk Saint-Ouen in Rouen. Een aantal van deze transcripties werden nu uitgevoerd, naast werken uit de Spaanse en Duitse barok en de indrukwekkende finale van Olivier Messiaen.

- **concert 31 augustus**

Bij het slotconcert op zaterdag 31 augustus nam de vaste organist van de Grote Kerk, Ben van Oosten, plaats op de orgelbank. Ook tijdens dit concert kon worden geluisterd naar werken uit diverse stijlperiodes, deze keer via een Franse invalshoek. Het programma werd afgesloten met het meesterwerk van César Franck, Grande Pièce Symphonique.

## **D. Nawoord**

De De SOGK kijkt met tevredenheid terug op deze editie van het festival. Het festival levert een belangrijke bijdrage aan het muziekaanbod van onze stad en geniet landelijke bekendheid bij het orgelpubliek. De publieke belangstelling is dan ook een stimulans om door te gaan met het organiseren van kwalitatief hoogstaande orgelconcerten in de Grote Kerk.

Zowel in de keuze van de solisten als in de samenstelling van de programma's wordt gestreefd naar kwaliteit en diversiteit. Ook dit jaar werden naast composities uit de barok verschillende meesterwerken uit de romantiek ten gehore gebracht, terwijl eveneens aan hedendaagse orgelmuziek aandacht werd geschonken.

Door deze concerten wordt bovendien het Metzler-orgel - door kenners unaniem beschouwd als een van de beste moderne orgels van ons land – goed benut.

Naast de artistieke kwaliteit van de concerten spelen voor onze stichting een stijlvolle presentatie en een sfeervolle ambiance een belangrijke rol. Daaraan wordt bijgedragen door de historische entourage van de kerk, de verlichting van het orgelfront, het goed verzorgde drukwerk, een welkomstwoord, een videopresentatie van organisten en registranten in actie en de gelegenheid tot ontmoeting onder het genot van een drankje na het concert.

Zonder financiële steun van derden zou het onmogelijk zijn een dergelijk festival te organiseren. Wij zijn dan ook bijzonder dankbaar voor de financiële steun die wij van verschillende fondsen mogen ontvangen. Hierdoor worden wij in staat gesteld de organisatie van het festival te continueren en de kwaliteit ervan te waarborgen.

## **E. Opmerkingen / bijzonderheden**

### **Lunchpauzeconcerten**

In de Grote Kerk zijn, naast de concerten in het kader van het Internationaal Orgelfestival in augustus, ook een achttal lunchpauzeconcerten georganiseerd in de maanden juli en augustus. De pauzeconcerten werden gegeven op vrijdagen van 12.45 uur tot ca 13.15 uur en waren gratis toegankelijk met een collecte na afloop. (zie schema) Als regel werden deze concerten bezocht door zo'n 30-40 bezoekers. Voor deze activiteiten is geen subsidie via het HOK ontvangen.

### **Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag**

Aansluitend aan de lunchconcerten en voorafgaand aan het Internationaal Orgelfestival heeft ook in 2019 de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' plaats gevonden, georganiseerd in samenwerking met het Educatieteam van het Haags Orgel Kontakt.

Deze 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' vond plaats op zaterdag 24 augustus van 13.00 tot 16.00 uur en heeft een educatief karakter en is geschikt voor jong en oud. (zie ook pt. 3.5.4)

*Jan Flikweert - voorzitter SOGK  
Den Haag, oktober 2019*

## 4.2. Lutherse Kerk

### Artistiek Verslag van de in 2019 in HOK-verband gegeven gesubsidieerde orgelconcerten door de Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk (SC&MLK)



#### Algemene informatie

- Locatie: Evangelisch Lutherse Kerk
- Organisatie: Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk  
Lutherse Burgwal 9
- Organist: Sander van den Houten
- Verslagjaar: 2019
- Opstellers: Sander van den Houten/Nigel Lamb

#### A. Inleiding

De Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk heeft in 2018 hun programmering op de schop gegooid om het vermaarde Bätz-orgel uit 1762 en het kerkgebouw nog meer 'op de kaart te zetten'.

Ook in 2019 is besloten de volgende formule te blijven hanteren om een goed en reëel beeld te krijgen of het concept aanslaat bij het publiek. In tegenstelling tot 2018 is wel besloten de serie studentenconcerten te schrappen in verband met erg tegenvallende bezoekersaantallen.

De formule betreft:

- een serie op een zaterdagmiddag in iedere maand van het jaar (behalve in augustus) met afwisselend orgelconcerten en koorconcerten.

Al deze concerten vingen aan om 15.30 uur en waren gratis toegankelijk met een collecte na afloop van het concert. Het thema van de serie was **'Master & Pupil'**

#### B. Concertdata / bezoekersaantallen

In 2019 zijn zowel via het HOK gesubsidieerde concerten georganiseerd als concerten die op andere wijze gefinancierd zijn. Deze worden in dit verslag afzonderlijk vermeld.

Lutherse Kerk – gesubsidieerde concerten 2019		bezoekers		
datum:	concertgever:	betaald	gratis	totaal
zaterdag 5 jan.	Bas de Vroome en Rik Melissant	--	49	49
zaterdag 2 mrt.	Sander van den Houten), orgel + strijkorkest o.l.v. Ab Weegenaar	--	94	94
zaterdag 6 juli	Pieter van Dijk + Jas Hutchinson, orgel	--	50	50
* er werd geen toegang gegeven, wel collecte bij de uitgang		<b>Totaal:</b>	<b>0</b>	<b>193</b>

Lutherse Kerk – niet gesubsidieerde concerten 2019	
datum:	concertgever:
zaterdag 2 febr.	Sonate Vacale o.l.v. Patrick Pranger (koorconcert)
zaterdag 6 april	Koor en ensemble o.l.v. Danny Nootboom (koorconcert)
zaterdag 4 mei	Paul en Auke Kieviet, orgel
zaterdag 1 juni	Chr. Oratoriumver, Aalsmeer o.l.v. Danny Nootboom (koorconc.)
zaterdag 7 sept.	Castello Consort (benefietconcert)
zaterdag 5 okt.	Hayo Boerrema + Vincent de Ridder, orgel
zaterdag 2 nov.	The Gents o.l.v. Annemiek van der Ven (koorconcert)
zaterdag 7 dec.	Sander van den Houten + Lennart Morée, orgel (St.Nicolaasconcert)

#### C. Artistiek verslag

Zoals al aangegeven werden er door de Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk twee series concerten georganiseerd: concerten met het orgel als solo-instrument en concerten met kooruitvoeringen (+orgel). Voor 3 van de orgelconcerten werd via het HOK structurele subsidie ontvangen. De gesubsidieerde en niet gesubsidieerde concerten worden apart vermeld.

## I Gesubsidieerde concerten

### • concert 5 januari

Als eerste in de serie speelden master Bas de Vroome met pupil Rik Melissant, studierend aan zijn eerste jaar bachelor aan het Rotterdams Conservatorium. Het programma bestond uit Preludium in e-moll (grote) van N. Bruhns (BdV), Vater unser im Himmelreich van G. Böhm (RM). Vervolgens maakte Bas de Vroome gebruik van het Italiaanse Orgel wat tegenover het Bätz-orgel staat, een uniek instrument, eigendom van het Haags Conservatorium. Hij speelde hier, vanzelfsprekend prachtig passend, Toccata Terza van G. Frescobaldi en ook Est-ce Mars van onze J. P. Sweelinck. Het programma werd vervolgt door Rik Melissant op het Bätz-orgel met 2 koralen van J. S. Bach: in dir ist Freude en Das alte Jahr vergangen ist (zeer toepasselijk rond nieuwjaar) waarna ze samen vervolgden in een bewerking van de Sonate in G-dur (oorspronkelijk voor viool en obligaatsklavecimbel) BWV 1019, eveneens van J. S. Bach. Het concert werd besloten met de uitvoering van M. Regers Dankpsalm door Rik Melissant. Een prima concert waarin technisch op hoog niveau werd gespeeld. Wel werd een muzikaal verhaal gemist. De noten waren keurig aanwezig maar hetgeen ongeschreven tussen de noten staat ontbrak helaas.

### • concert 2 maart

Op 2 maart werd een bijzonder feestelijk concert gegeven door titularis Sander van den Houten in samenwerking met Orkest Strijklicht dat bij deze gelegenheid onder leiding stond van Ab Weegenaar. Een prachtig programma was samengesteld in 2 orgelconcerto's van G. F. Handel (in F-dur HWV 292 en g-moll HWV 289) in combinatie met 2 obligate orgelsinfonia's uit cantates van Bach (BWV 35 en BWV 169). Tevens nog twee rustmomenten in het programma door Bachkoralen te programmeren (Schmücke dich en bewerkingen over Wer nur den lieben Gott). Het concert was van artistiek hoog niveau en de musiceer vreugde spatte ervan af voor een talrijk publiek. Voor herhaling vatbaar.

### • concert 6 juli

In juli speelden Pieter van Dijk en zijn student Jas Hutchinson. Een Nederlandse Master met zijn Britse Pupil. Het concertprogramma bestond uit muziek van G. Böhm, N. Carleton, T. Tomkins en J.S. Bach. Interessant is het feit dat Carleton en Tomkins bevriend waren. De werken van Carleton, Tomkins en Ein Feste Burg ist unser Gott (BWV 80) werden 4-handig uitgevoerd. Het grootste deel van de andere werken werden door 'pupil' Jas Hutchinson-Bazely uitgevoerd. Voor velen was dit een aangename kennismaking met Engelse orgelmuziek uit de 17e eeuw.

## II Niet gesubsidieerde concerten

### • concert 4 mei

Het concert in mei werd gegeven door vader en zoon Kieviet. Prachtig passend bij het thema en vooral ook hoe het vroeger ging: de master (vader) onderwees de zoon (pupil) om zo ook master te worden. Zo ook bij Paul en Auke Kieviet. Auke heeft al sinds klein kind les van zijn vader Paul. Het programma was nagenoeg symmetrisch opgebouwd met aan het begin en eind een quatre mains orgelwerk van W. A. Mozart. Uit de grote orgelmis van J. S. Bach klonken de koralen Kyrie, Got Vater in Ewigkeit; Christe, aller Welt Trost; Kyrie, Gott heiliger Geist en verderop in het programma het trio over Allein Gott in der Höh' sei Ehr. Tussen deze koralen klonken quatre mains het Brandenburgs Konzert No.2 in een bewerking van M. Reger en de Fuga in as van J. Brahms. Een prima concert waarbij opgemerkt kan worden dat het orgel niet altijd goed uitgebalanceerd ten gehore werd gebracht en ook veel meer mogelijkheden bied dan dat er werden benut. Het spel was een beetje gedateerd en niet uitblinkend in artistiek opzicht..

### • concert 5 oktober

Het oktoberconcert werd gegeven door Hayo Boerema en diens 'discipelen' (zijn eigen woorden) Vincent de Ridder en Maurits Bunt. Een verrassend concert zowel qua programmering als uitvoering. Een programma zonder Bach, maar wel met muziek uit de 20e eeuw en twee improvisatieblokken. De bezoekers werden getraakteerd op muziek van



Anton van der Horst, Naji Hakim (bij wie Hayo improvisatieles volgde) en Jean Langlais. Werken die prima klonken op het Bätz-orgel.

Het eerste improvisatieblok heette Improvisatie-estafette op een psalm. Voor deze estafette werd om en om een improvisatie op het Italiaanse-orgel en het Bätz-orgel gespeeld; de organisten wandelend tussen de twee instrumenten. Deze aanpak was goed geslaagd. Het tweede improvisatieblok werd op het Bätz-orgel gespeeld en was doorlopend: eerste de twee leerlingen en tot slot de meester.

De bezoekers maakten kennis met werken die zelden of nooit te horen zijn geweest in de Lutherse Kerk. De stijl van de improvisaties van de drie heren was dusdanig anders dat het tot de laatste noot spannend bleef.

#### • **concert 7 december**

Tot slot van het jaar een sinterklaasconcert door Lennart Morée en Sander van den Houten. In 2018 in november was het bij het publiek erg goed bevallen dat er geïmproviseerd werd over sinterklaas. Vandaar dat besloten werd in 2019 eens geen kerstconcert te geven maar een sinterklaasconcert. Het programma bestond uit: (op 2 orgels) De Winter van A. Vivaldi, (piano solo Lennart) 'Daar wordt aan de deur geklopt' N. Bochsa, (Quatre mains orgel), En Bateau C. Debussy, Improvisatie over Sinterklaasliedjes, Galop G. Bizet, (piano solo Lennart) Variaties 'oh, kom er eens kijken' A. E. Müller, (Quatre mains) een wat populairder werk van J. P. Teeuw, zijn Sinterklaassuite.

Bezoekersaantallen vielen tegen, vooral meer kinderen waren verwacht. Maar het artistieke niveau, voor zover het thema het toelaat, was hoog. Reacties waren: 'voor herhaling vatbaar'.

### III Koor concerten

Afwisselend met de orgelconcerten, die steeds op de eerste zaterdag van de maand werden georganiseerd, werden ook koorconcerten gegeven, waarbij de koren steeds werden begeleidt op het Bätz-orgel. Ook dit jaar weer werden deze concerten beter bezocht dan de orgelconcerten (m.u.v. het tegenvallende, ook artistiek gezien, concert van The Gents in november) maar vallen buiten het kader van dit verslag.

#### D. Gehaalde / niet gehaalde doelen\*\*

Doelen waren:

- Verhogen aantal bezoekers
- Ervaren hoe het is om voor een 2<sup>e</sup> jaar over te stappen naar één concert per maand
- Een vaste persoon die opent tijdens concerten

Bij het eerste doel zien we een daling wat zeer te betreuren is. Waar het aan ligt kunnen we helaas nog niet de vinger op leggen. Medio 2020 beraden we ons hier als Stichting Cultuur en Muziek verder over. Wel is nog steeds te zien dat de koorconcerten of concerten met orkest beduidend meer bezoekers oplevert. Bij het 2<sup>e</sup> doel blijft de vraag open of orgelconcerten nog wel in trek en rendabel zijn. Ondanks de beroemdheid van het instrument loopt het bezoek terug. Wellicht is het tijdstip niet gunstig of is de frequentie te vaak. Ook hier beraden we ons medio 2020 over. Het derde doel is toegepast en sommige mensen vragen zelfs of het inleidende verhaal (slaat op het programma en de musici) ook te verkrijgen is.

#### E. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden

De algehele sfeer tijdens de concerten blijft goed. Omdat er een daling in bezoekersaantallen was hebben we besloten in 2020 te experimenteren met een toegangsprijs van € 5,- En een grote plus blijft het programmeren van koorconcerten, hier komt ander publiek op af en die mensen zien we bij tijd en wijle ook weer terug op orgelconcerten.

Sander van den Houten,

*organist Lutherse Kerk en adviseur van de Stichting Cultuur en Muziek*

Nigel Lamb,

*secretaris van de Stichting Cultuur en Muziek*

### 4.3. Kloosterkerk

#### Artistiek Verslag van de in 2019 in HOK-verband gegeven gesubsidieerde orgelconcerten van de Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk (KCKK)



#### Algemene informatie

- Locatie: Kloosterkerk, Den Haag  
Lange Voorhout 2-4
- Organisatie: Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk
- Organist: Geerten van de Wetering
- Verslagjaar: 2019
- Opstellers: Jakob Jager / Geerten van de Wetering

#### A. Inleiding

In 2019 vonden er drie orgelconcerten plaats in de Kloosterkerk. Het 1<sup>e</sup> concert vond plaats op zaterdag 20 juli, exact 50 jaar na de eerste maanlanding. Dat was de aanleiding om het orkestwerk 'The Planets' van Gustav Holst uit te voeren in een transcriptie voor orgel. Het 2<sup>e</sup> concert vond plaats ter gelegenheid van de verjaardagen van twee Nederlandse componisten: Daan Manneke (80 jaar) en Kate Moore (40 jaar). Het laatste concert was een samenwerking tussen organist Geerten van de Wetering en het Haagse Trio Cortado, die bewerkingen voor trio en orgel van muziek van Bach en Ravel ten gehore brachten.

#### B. Concertdata / bezoekersaantallen

Kloosterkerk – gesubsidieerde concerten 2019		bezoekers		
datum:	concertgever:	betaald	gratis	totaal
zaterdag 20 juli	Geerten van de Wetering & Bert den Hertog (orgel)	136	14	150
zaterdag 21 sept.	Geerten van de Wetering (orgel) & Matthijs Koene (panfluit)	31	10	41
zaterdag 23 nov	Geerten van de Wetering (orgel) & Trio Cortado	78	13	91
<b>Totaal:</b>		<b>245</b>	<b>37</b>	<b>282</b>

Kloosterkerk – niet gesubsidieerde lunchpauzeconcerten 2019	
woensdag 2 jan.	Geerten van de Wetering (Den Haag), orgel
woensdag 3 juli	Gonny van der Maten, orgel (Soest), orgel
woensdag 17 juli	Dorien Schouten, orgel (Edinburgh), orgel
woensdag 31 juli	Anna Karpenko, orgel (Den Haag), orgel
woensdag 7 aug.	Petra Veenswijk, orgel (Delft), orgel
woensdag 31 aug.	Geerten van de Wetering (Den Haag), orgel

#### C. Artistiek verslag

##### • concert 20 juli

Tijdens het eerste concert werd de complete orkestcyclus 'The Planets' van Gustav Holst uitgevoerd, ter gelegenheid van de 50<sup>e</sup> 'verjaardag' van de maanlanding op 20 juli 1969. Organisten Geerten van de Wetering en Bert den Hertog brachten afwisselend de delen ten gehore, en speelden in enkele delen vierhandig. Het was voor het eerst dat de stichting een groot zaterdagmiddagconcert in de zomer in de Kloosterkerk organiseerde; gezien de opkomst is een middagconcert in de zomer zeker voor herhaling vatbaar, het was een prachtige geslaagde middag.

##### • concert 21 september

Tijdens het tweede concert klonk nieuwe muziek van twee Nederlandse componisten: Daan Manneke (80 jaar) en Kate Moore (40 jaar en recent winnares Matthijs Vermeulen Prijs). Aan dit concert werkten Matthijs Koene (panfluit), Kaspar Kröner (countertenor) en vaste organist Geerten van de Wetering mee. Het was een gevarieerd en spannend

programma, al lag het bezoekersaantal wat onder het gemiddelde – iets wat helaas vaker gebeurt bij uitvoeringen met nieuwe muziek.

- **concert 23 november**

Tijdens het laatste concert van het jaar was er opnieuw een andere samenstelling in combinatie met het orgel te horen. Ditmaal werkte Trio Cortado (fluit, althobo, basklarinet) mee aan het concert. Zij brachten samen met organist Geerten van de Wetering bewerkingen van werken van Ravel ten gehore (Ma Mère l'Oye en een selectie uit Daphnis et Chloé). In het centrum van het programma stond Bach's grote Fantasie et Fuga in g (BWV 542), een 'volwassen' werk als tegenhanger bij de kinderverhalen van Moeder de Gans die daarvoor klonken. Het concert sloot af met een speciaal voor dit concert gemaakte spectaculaire bewerking van delen uit Daphnis et Chloé.

#### **D. Gehaalde / niet gehaalde doelen\*\***

Er is in 2019 opnieuw een gevarieerd programma samengesteld, waarin verschillende samenwerkingen op touw zijn gezet, maar het orgel ook als solistisch instrument werd gepresenteerd. Zodoende konden enkele bijzondere concerten worden georganiseerd.

Bij de meeste concerten (met name het eerste en laatste concert) was de PR ook goed verzorgd. Bij het tweede concert kwam de PR later op gang. September, aan de start van het nieuwe seizoen, blijkt een moeilijke maand qua PR.

Het blijkt lastig om al in een vroeg stadium aandacht te genereren voor een activiteit aan het begin van het nieuwe seizoen; in september zelf gaat juist alles weer van start en vindt er zoveel plaats dat de PR al gauw opgaat in het grote aanbod van dat moment. In 2020 is niet meer gekozen voor een zaterdagmiddagconcert in september, mede in de hoop dat dit een positief effect zal hebben op de bezoekersaantallen. De andere concerten daarentegen waren juist prima bezocht. Alle concerten voldeden aan het beoogde artistieke niveau.

#### **E. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden**

In de Kloosterkerk zijn, naast de orgelconcerten op de zaterdagmiddag, ook een groot aantal lunchpauzeconcerten georganiseerd waaronder 6 voor orgel/orgel+ (zie schema)

De pauzeconcerten werden gegeven op woensdag van 12.45 uur tot ca 13.15 uur en waren gratis toegankelijk met een collecte na afloop. Als regel werden deze concerten bezocht door zo'n 75-100 bezoekers. Voor deze activiteiten is geen subsidie via het HOK ontvangen.

*Geerten van de Wetering*

*organist Kloosterkerk / artistiek adviseur Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk*

*Jakob Jager*

*bestuurslid Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk*



#### 4.4. St. Jacobuskerk

##### Artistiek Verslag van de in 2019 in HOK-verband gegeven gesubsidieerde orgelconcerten door de Concertcommissie van de H. Jacobus de Meerdere



#### Algemene informatie

- Locatie: St Jacobuskerk, Parkstraat 65a
- Organisatie: Commissie Jacobusconcerten
- Organist: Jos Laus
- Verslagjaar: 2019
- Opsteller: Jos Laus

#### A. Inleiding

De Commissie Jacobusconcerten heeft haar concertserie 2019 afgerond. Met een tevreden gevoel kan worden teruggekeken op een vijftal concerten, die allen een grote diversiteit uitstraalden.

Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn de orgelconcerten weer op de zaterdagmiddag georganiseerd. Gebleken is dat het tijdstip op voor het publiek aantrekkelijker is dan in de avonden. De Passie en Advents/Kerstconcert werden altijd al op de zaterdagmiddag gegeven.

De concerten werden als gebruikelijk georganiseerd in samenwerking met het Haags Orgel Kontakt waarin ook de Commissie Jacobusconcerten participeert. In 2019 is er door het HOK-bestuur ook organisatorisch bijstand verleend aan deze commissie i.v.m. vertrek van een van de commissieleden.

De concerten van dit jaar werden niet gedomineerd door een specifiek thema. Het stond de concertgevers dus vrij een eigen programma samen te stellen dat recht zou doen aan het Frans symfonische karakter van het Adema/Maarschalkerweerd op de concertlocatie St. Jacobuskerk.

De concerten met een kerk-muzikaal karakter werden in de Jacobuskerk soms ingeleid door de pastoor of de parochie vicaris. De andere concerten werden geïntroduceerd door de solist of door een lid van de Concertcommissie of het HOK-bestuur, met als vast uitgangspunt in het kort iets te memoreren over de uit te voeren werken.

Hoewel de concerten sinds 2007 in principe gratis zijn als gevolg van Bisschoppelijke regels (voorheen werd een minimale entreprijs geheven), wordt er na afloop een collecte ter bestrijding van de kosten gehouden. De opbrengst van deze collecten is dermate laag dat dekking van de kosten een utopie blijkt te zijn. Op het moment is er weer een discussie gaande om toch weer een bescheiden entree te heffen zoals dat in het verleden, evenals bij de andere participanten, ook in de Jacobuskerk gewoon was! De balans tussen kosten en baten zou dan veel meer in overeenstemming zijn.

Gesteld moet worden dat de concerten nooit vanuit winstoogmerk of commerciële drijfveren worden georganiseerd, maar vanuit een zeker educatief uitgangspunt en ter verbreiding van de koor en orgelmuziek in het bijzonder. Dat dit kosten met zich meebrengt spreekt van zelf..

#### Concertdata

St. Jacobuskerk – gesubsidieerde concerten 2019		bezoekers		
datum:	concertgever:	betaald	gratis	totaal
vrijdag 13 april	Andreas Meisner (Altenberg, D), orgel	--	21	21
vrijdag 25 mei	Jos Laus (Den Haag), orgel (jubileumconcert)	--	15	15
vrijdag 12 okt.	Joas Laus (Den Haag), orgel	--	20	20
* er werd geen toegang gegeven, wel collecte bij de uitgang		<b>Totaal:</b>	<b>0</b>	<b>56</b>

St. Jacobuskerk – niet gesubsidieerde concerten 2019	
zaterdag 30 mrt.	Jos Laus (orgel), Passieconcert

## Artistiek verslag

- **concert 30 maart** (concert valt buiten subsidieregeling HOK)  
Het Passieconcert op 30 maart werd dit jaar verzorgd door de Capella Sti. Jacobi o.l.v. Jos Laus. Op het programma stond een aantal A Capella werken van John Tavener, Davide Perez en Joop Schouten. Gastorganist van die middag was Aart de Kort, organist van de kathedraal van Rotterdam. Hij speelde enige solowerken als intermezzo en begeleidde het koor in de Via Crucis van Franz Liszt. Dit laatste werk werd op veler verzoek dit jaar andermaal op de lessenaar genomen.
- **concert 13 april**  
De bekende organist Andreas Meisner (Altenberger Dom, D) bracht een gevarieerd programma met werken van Johann Sebastian Bach (Sonate), Felix Mendelssohn (Sonate) en Joseph Jongen. Een sprankellende muzikaliteit gekoppeld aan een groot technisch vermogen maakt dit concert tot een luisterrijk evenement.
- **concert 25 mei**  
Dit concert had een bijzonder karakter i.v.m. de viering van het 50 jarig organistenjubileum van de organist van de St. Jacobuskerk, Jos Laus. Enige weken daarvoor onderscheiden door de Academie Francaise Arts , Sciences et Lettres met de onderscheiding 'Médaille de Vermeil', werden hem door de burgemeester van Rijswijk de versierselen opgespeld van Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Zijn programma op het feestelijke concert bestond uit een veelkleurige caleidoscoop van werken van Louis Vierne , Hendrik Andriessen en Olivier Messiaen. Het concert kon zich in een grote belangstelling verheugen.
- **concert 14 september** (concert valt buiten subsidieregeling HOK)  
Landelijke Orgeldag/ Monumentendag.  
Het concert van Monumentendag op 14 september had dit jaar een bijzonder karakter omdat de stad Den Haag was uitverkoren de 'aftrap 'te verzorgen van de Landelijke Orgeldag. Nadat de feestelijke opening had plaatsgevonden in de Kloosterkerk kon het publiek een orgeltocht maken langs kerken, waar op de monumentale orgels kleine concerten werden gegeven door de vaste bespelers. Ook de St. Jacobus werd bezocht.. alwaar Jos Laus een programma bracht met werken van Vierne, Andriessen en Messiaen.
- **concert 12 oktober**  
Het oktoberconcert werd verzorgd door Jos Laus. Met het oog op het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zou dit voorlopig het laatste concert zijn van hem in de Jacobuskerk, in afwachting van de nieuw te benoemen functionaris. De procedure omtrent zijn opvolging is al wel in gang gezet, maar vooralsnog niet afgerond. Zijn programma omvatte werken van Pablo Bruna, Franz Tunder, Johann Sebastian Bach, Léon Boëllmann, Samuel Barber, Guy H. Eldridge, Joseph Rheinberger en Peter Planyavsky.
- **concert 21 december** (concert valt buiten subsidieregeling HOK)  
Het traditionele Advents/Kerstconcert kon dit jaar vanwege organisatorische omstandigheden helaas geen doorgang vinden.

## B. Gehaalde / niet gehaalde doelen

Met betrekking tot de bezoekersaantallen kan gesteld worden dat er van enige stabiliteit sprake is. Toch kan het voorkomen dat met regelmaat in plaats van de komst van bekende en trouwe bezoekers er nieuwe luisteraars zich aandienen. Veelal blijkt dat zij via social media de aankondigingen lezen en dan besluiten een concert te bezoeken. Uit ervaring van andere organiserende instanties blijkt dat deze vorm van 'persoonlijke' benadering effectief blijkt te zijn. Reclame middels folders, flyers en kleurrijke affiches moet echter niet achterwege gelaten worden om de (potentiële) orgel-/concertliefhebber te bereiken.

Het 'samenzijn met drankje' met de musici en de concertbezoeker in de grote zaal van de pastorie na afloop van verschillende concerten, werd door de bezoekers zeer gewaardeerd.

## C. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden

Ondanks het aanstaande vertrek van kerkmusicus Jos Laus en de bestaande vacatures in de Commissie Jacobusconcerten wordt het komende concertjaar 2020 met vertrouwen tegemoet gezien. Wellicht zal de nieuwe Jacobuskerkmusicus een nieuwe impuls geven aan de (kerk)muzikale activiteiten in de St. Jacobuskerk in 2020.

In 2020 zal aandacht besteed gaan worden aan de componist/organist Louis Vierne (1870-1937). Binnen het samenwerkingsverband van het Haags Orgel Kontakt is een aantrekkelijk programma samengesteld (als festival) dat in de verschillende kerken zal worden uitgevoerd met alle belangrijke werken van Vierne (o.a. Symfonie I t/m VI). Voor de Jacobuskerk betreft dat een uitvoering van de Marche du Centenaire de Napoléon opus 46 voor koperblazers en orgel (solist Jos Laus) en de slotmanifestatie in november, waarin alle HOK organisten de delen van Symfonie VI zullen uitvoeren, alsmede de Messe Solennelle opus 16 door een Ad Hoc Festival koor.

*Jos Laus,  
dirigent/organist H. Jacobuskerk Den Haag,  
adviseur Commissie Jacobusconcerten*

## 4.5. Elandstraatkerk

**Artistiek Verslag van de in 2019 in HOK-verband gegeven gesubsidieerde orgelconcerten in de Elandstraatkerk door de 'Stichting Orgel Elandstraatkerk' (SOEK)**



### Algemene informatie

- Locatie: Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Elandstraatkerk); Elandstraat 194
- Organisatie: Stichting Orgel Elandstraatkerk (SOEK)
- Organist: Bert den Hertog, concertorganist; Ed van Aken, kerkorganist
- Verslagjaar: 2019
- Opsteller: E T van Aken

## A. Inleiding

Ook in 2019 konden weer een aantal bijzondere concerten worden gerealiseerd. Het eerste concert werd gegeven door onze stadsgenoot Bert van Stam, organist van de Maranathakerk. De buitenlandse inbreng bestond uit Etienne Walhain, organist van de Kathedraal van Tournai (Doornik) in België. Uit Valencia kwamen het Spaans-Japanse organistenpaar Pablo Marquez en Atsuko Takano. Het laatste concert was met medewerking van het projectkoor Capella Sine Nomine o.l.v. André Vis.

Een flink aandeel werd geleverd door onze eigen concertorganist Bert den Hertog.

## B. Concertdata / bezoekersaantallen

Elandstraatkerk – gesubsidieerde concerten Internationaal Symfonisch Orgelfestival 2019		bezoekers		
datum:	concertgever:	betaald	gratis	totaal
zaterdag 13 juli	Bert den Hertog (Den Haag), orgel	38	14	52
zaterdag 28 sept.	Bert den Hertog (Den Haag)	33	10	43
zaterdag 15 dec.	Capella Sine Nomine olv André Vis & Bert den Hertog, orgel	108	16	124
<b>Totaal:</b>		<b>179</b>	<b>40</b>	<b>219</b>

Elandstraatkerk – niet gesubsidieerde concerten 2019	
datum:	concertgever:
zaterdag 11 mei	Bert van Stam (Den Haag), orgel
zaterdag 22 juni	Etienne Walhain (Tournay, B), orgel
zaterdag 3 aug.	Pablo Marquez-Caraballo & Atsuko Takano (Valencia, Spanje)

### C. Artistiek verslag

In 2019 werden zes concerten gegeven, waarvan vier in het kader van het Symfonische Orgel Festival Den Haag. Hieronder volgt een korte impressie per concert:

- concert 11 mei** (concert valt buiten subsidieregeling HOK)  
De organist van de Haagse Maranathakerk Bert van Stam, bracht werken van F. Liszt (Präludium und Fuge über B.A.C.H), J.S. Bach: (Adagio uit Sonate voor viool en klavecimbel nr.4 – orgelbewerking: Franz Liszt), D. Sjostakovitsj (Allegretto uit Symfonie no. 10 – orgelbewerking: Bert van Stam), J. Alain (Deux danses à Agni Yavishta) en M. Duruflé (Prélude et fugue sur le nom d'Alain)
- concert 22 juni** (concert valt buiten subsidieregeling HOK)  
De Kathedraal-organist van het Belgische Tournai/Doornik, Etienne Walhain speelde werken van J.S. Bach (Prelude en Fuga in a, BWV 543), F. Liszt: (Symphonisch gedicht "Orpheus" : orgelbewerking Jean Guillou), R. Schumann (4 Esquisses Opus 58), C. Franck (Pièce Héroïque uit Trois Pièces), S. Prokofjev (Toccata Op.11 - orgelbewerking: Jean Guillou)
- concert 13 juli**  
Bert den Hertog, organiste van de Oude Kerk te Scheveningen en concertorganist van de Elandstraatkerk, speelde werken van C. Franck (Troisième Choral), Ch. M. Widor (Symphonie nr.9 opus 70 "Gothique"), M. Dupré (Magnificat I, V en VI uit Fifteen Pieces for Organ Founded on Antiphons, opus 18)
- concert 3 augustus** (concert valt buiten subsidieregeling HOK)  
Het Spaanse organistenkoppel Pablo Márquez Caraballo & Atsuko Takano bracht werken van A. Hesse (Fantasie für die Orgel zu 4 Händen), R. Schumann (Study no. 2 in A minor uit "6 Studien in kanonischer Form", Op.56), L. van Beethoven: (Allegro con brio uit 1er deel van de 5e symfonie - orgelbewerking: Pablo Márquez), Eduardo Torres (Allegro, Meditació en Berceuse uit Cantus mysticus), M. Ravel (Pavane pour une infante défunte – orgelbewerking: Pablo Márquez), L. Vierne (Allegro uit de 3<sup>e</sup> symphony) en P. Márquez-Caraballo (Japanese miniature gebaseerd op de Japanse traditional 'Sakura Sakura')  
De werken werden afwisselend, dan wel gezamenlijk, door de concertgevers gespeeld.
- concert 28 september**  
Dit concert van Bert den Hertog had als titel: 'Hommage à Jean Guillou', met werken van, en gerelateerd aan zijn oud-leermeester.  
J. Guillou (Diderot en Le Rebelle uit Suite pour Rameau), C. Franck (Deuxième Choral), J. Guillou (Hautbois d'amour, Au miroir de flute en Tutti ostinato uit Jeux d'orgue), G. Holst ('Saturn, the bringer of old age' uit 'The Planets' - orgelbewerking: J. Sykes), F. Liszt (Première Valse oubliée - orgelbewerking: Jean Guillou), J. Guillou (Toccata opus. 9)
- concert 15 december**  
In dit concert waarin organist Bert den Hertog samenwerkte met Capella Sine Nomine o.l.v. André Vis werden afwisselend orgel en koorwerken gebracht.  
F. Grondsma (Partita in oude stijl over 'Kom tot ons, scheur de heem'len, Heer'), Een anonieme Baskische Carol ('Gabriel's Message' - arrangement: J. Clemens), F. Poulenc ('O Magnum Mysterium'), F. Gruber ('Silent night' - bewerking: J. Rathbone), J. Guy Ropartz ('Rhapsodie sur deux Noëls populaires de Haute-Bretagne' uit 1917), J. Sandström ('Es ist ein Ros entsprungen'), D.L. Sayers en J. Dove ('The Three Kings'), F. Biebl ('Ave Maria'), J. Langlais (dl.I L'Annonciation en II La Nativité uit Poèmes



Evangeliques, opus 2) M. Dupré (Ave Maris Stella, Amen en Finale uit Fifteen Pieces, op. 18), J. Gardner (A Gallery Carol)

#### D. Gehaalde / niet gehaalde doelen

- a) **Artistieke niveau.** Dit doel werd zeker gehaald. Dit bleek ook uit de enthousiaste reacties van de bezoekers. Van de uitgenodigde organisten mocht ook een hoog artistiek niveau worden verwacht. Een breed scala van muziek is te horen geweest: zowel orgelwerken van diverse pluimage, alsmede transcripties en improvisaties.
- b) **het beoogde (festival)thema.** Het thema van het Symfonische Orgel Festival spreekt voor zich: de symfonische kwaliteit van het orgel naar voren halen. Door de programmering hebben de concertgevers hieraan ruimschoots voldaan. Ook de andere concerten getuigden van grote muzikaliteit, waarbij het koor Capella Sine Nomine bij het laatste concert een geheel eigen vocale inbreng had.
- c) **de artistieke herkenbaarheid van de participant.** Meest in het oog lopend voor de artistieke herkenbaarheid van de Elandstraatkerk is het eigenzinnige en uitgesproken karakter van het Franssen-orgel. Bij het uitnodigen van concorderende organisten wordt ook duidelijk gemaakt, wat zij van het orgel kunnen verwachten. Gezien de vele transcripties, improvisaties en het gespeelde symfonische repertoire is er een duidelijke herkenbaarheid binnen de Haagse orgelcultuur.
- d) **het bezoekersaantal.** Het aantal bezoekers was hoger dan vorig jaar. Het verlaten van de maand juni als concertmaand blijkt voor een hoger aantal bezoekers te leiden. De aanwezigheid van een koor op het laatste concert trok veel extra bezoekers.

#### E. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden

Over het geheel bezien kunnen we spreken van een geslaagd seizoen, waarbij de artistieke ambitie geheel werd waar gemaakt.

*Ed van Aken,  
Stichting Orgel Elandstraatkerk*

## 4.6. Gotische Zaal

**Artistiek Verslag van de in 2019 in het HOK-verband gegeven concerten in de Gotische Zaal, onder auspiciën van de 'Stichting Muziek in de Gotische Zaal'.**



### Algemene informatie

- Locatie: Gotische zaal Raad van State  
Paleisstraat 1
- Organisatie: Stichting Muziek in de Gotische zaal
- Organist: Jos van der Kooy
- Verslagjaar: 2019
- Opsteller: Jos van der Kooy

### A. Inleiding

De Gotische zaal maakt deel uit van het Raad van State complex en wordt door de RvS gebruikt als evenementenzaal. De Raad van State hecht er aan dat ook de (Haagse) burgerij kan delen in de faciliteit die de Gotische zaal biedt, met name in de concerten die hier gegeven worden, georganiseerd door de Stichting Muziek in de Gotische zaal, uitgaande van de Raad van State.

Jaarlijks organiseert deze stichting, die als participant deel uitmaakt van het Haags Orgel Kontakt, een groot aantal gratis toegankelijke concerten die als regel erg goed bezocht worden.

### B. Concertdata

In dit verslag worden alleen de concerten vermeld waarbij het orgel van de Gotische zaal een rol heeft gespeeld. Dit waren:

Gotische zaal – niet gesubsidieerde lunchconcerten 2019	
woensdag 10 jan.	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Jules Baelen (klarinet)
woensdag 14 febr.	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Inge van Grinsven (harp)
woensdag 14 mrt.	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Job Huisman (cello)
woensdag 11 april	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Fabian Homberg (zang)
woensdag 19 mei	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Pelle van Esch (bastrombone)
woensdag 13 juni	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Christian Jongepier (cornet)
zaterdag 8 sept.	Open Monumentendag: Jos van der Kooy + Studenten KC
woensdag 10 okt.	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Noortje van Doorn (fagot)
woensdag 14 nov.	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Valentine Blangé (viool)
woensdag 12 dec.	Jos van der Kooy (orgel/piano) en Jos Baggermans (saxofoon)
<b>De Gotische zaal ontvangt geen subsidie – het gemiddelde bezoekersaantal is ca: 120</b>	

Daarnaast werden op de 4e woensdag van de maand steeds instrumentale solisten of ensembles actief.

### C. Artistiek verslag

Iedere tweede en vierde woensdag van de maand (met uitzondering van juli en augustus) worden er in de Gotische zaal van de Raad van State gratis toegankelijke Lunchpauzeconcerten georganiseerd door de 'Stichting Muziek in de Gotische Zaal'.

#### Twee series

- **Ensembles/instrumentale solisten**

Op de 4e woensdag van de maand klinkt er kamermuziek door leerlingen van het Koninklijk Conservatorium.

- **Orgel/piano m.m.v. vocale/instrumentale solisten**

Op de 2e woensdag van de maand worden de concerten verzorgd door de organist van de Gotische Zaal, Jos van der Kooy. Ook deze concerten, waarin van der Kooy solistisch

optreedt, improviseert en solisten op orgel en piano begeleidt, hebben een kamermuzikaal karakter.

Deze solisten zijn als regel winnaars en finalisten van het **Prinses Christina Concours** waarmee, al vanaf 2015, de Raad van State een samenwerkingsverband is aangegaan.

Deze solisten, in de leeftijd van twaalf tot ongeveer twintig jaar, hebben al een hoog artistiek niveau en kunnen zo een goede podiumervaring op doen.

In deze concertserie wordt een kamermuziekpubliek vertrouwd gemaakt met het orgel en jonge musici krijgen kans op te treden in een prachtige ambiance.

#### **D. Bezoekersaantallen**

Omdat het bij de Gotische zaal niet gaat om gesubsidieerde concerten en de Stichting Muziek in de Gotische zaal aangegeven heeft geen gemeentelijke subsidie nodig te hebben, zijn er geen bezoekersaantallen opgegeven. De lunchconcerten worden echter als regel zeer goed bezocht door gemiddeld zo'n 120-160 (waaronder veel vaste) bezoekers per concert.

#### **E. Gehaalde / niet gehaalde doelen**

Het doel om goede muziek te brengen in de mooie locatie van de Gotische zaal, door de vaste organist en veel jonge musici die zo ook concertervaring kunnen opdoen, is ook in 2019 zeker gehaald. Prettige bijkomstigheid is dat deze concerten gratis toegankelijk zijn en door de vele bezoekers erg op prijs worden gesteld. Vastgesteld kan worden dat deze lunchconcerten aan een behoefte voldoen. Andere doelen, zoals middagconcerten, zijn niet nagestreefd.

#### **F. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden**

De Stichting Muziek in de Gotische zaal van de Raad van State prijst zich gelukkig met de samenwerking met Haags Orgel Kontakt, Koninklijk Conservatorium -en Prinses Christina Concours. Het is verheugend dat steeds opnieuw een hoog artistiek niveau wordt bereikt. Dit inspireert de meestal jonge concertgevers. Maar ook met het als regel goede bezoek van deze concerten

*Jos van der Kooy,  
organist van de Raad van State*

### **4.7. HOK Themaconcerten**

**Artistiek verslag van het themaconcerten in 2019, georganiseerd door het HOK-bestuur in een 'niet-HOK-locatie': Waalse Kerk.**



#### **Algemene informatie**

- Concert: HOK-Themaconcert
- Locatie: Waalse Kerk, Noordeinde 23-25
- Organisatie: HOK-bestuur
- Verslagjaar: 2019
- Opsteller: Henk Barnhard

#### **A. Inleiding**

De Waalse kerk bezit een voor Nederland uniek Cavallé-Coll orgel dat in een zeldzaam originele staat verkeerd. Alle aanleiding dus om (opnieuw) een HOK-Themaconcert te organiseren in de Waalse Kerk. De voorbereidingen voor dit concert vormde tevens de aanleiding om overleg te starten dat –uiteindelijk- heeft geleid tot de participatie in het HOK met ingang van de nieuwe Meerjarenbeleidsperiode (2021-2024). De keuze van de concertgever(s) vond zijn oorzaak in een eerder gemaakte afspraak met de organiste Anna Karpenko, die toen niet kon door gaan i.v.m. (blijde) familieomstandigheden.

## B. Concertdata / bezoekersaantallen

Het concert werd gegeven op zaterdagmiddag 18 mei 2019. Doordat op die datum in het land ook andere (interessante) concerten werden gegeven bleef het bezoekersaantal minder dan gehoopt en verwacht.

Waalse Kerk – gesubsidieerd HOK-themaconcertconcert 2019		bezoekers		
datum:	concertgevers:	betaald	gratis	totaal
zaterdag 18 mei	Anna Karpenko (orgel) en Katja Pitelina (fluit)	16	16	32

## C. Artistiek verslag

De van oorsprong uit Rusland afkomstige organiste Anna Karpenko (gehuwd met de Haagse organist Bert den Hertog) had, samen met de (eveneens uit Rusland afkomstige) fluitiste Katja Pitelina een programma samengesteld dat als thema mee kreeg 'Franse Romantiek met Russische Passie'. In dit programma klonken orgel en fluit zowel afzonderlijk als tezamen.

Gebracht waren werken van de Rus Georgi Sviridov (Muzikale illustratie van de novelle van Pushkins: 'De Sneeuwstorm' met veel sfeercomposities), Sergei Rachmaninov (Vocalise op. 34 nr. 14 voor fluit en orgel), Joseph Bonnet ('Eifes' uit 12 Pièces, op. 7), Cécile Chaminade (Flute concerto op. 107 in een bewerking voor fluit en orgel), Charles-Marie Widor (Andante sostenuto uit Orgelsymfonie no. 9 'Gothique' en Scherzo en Romance uit de Suite voor fluit en piano, bewerkt voor fluit en orgel), Henri Mulet ('Tu es Perta' uit Esquisses byzantines)

Alle bewerkingen (voor orgel/fluit) waren door de concertgevers gemaakt.

In een gezellig samenzijn na afloop van het concert kon onder het genot van een, door het HOK-bestuur aangeboden drankje nog nagepraat worden met de concertgevers.

Vastgesteld kan worden dat het concert qua programmering en uitvoering in alle opzichten beantwoorde aan het gestelde Thema: De Franse Romantiek was aanwezig in het fraaie Cavaillé-Coll orgel en het merendeel van de gekozen werken. Maar ook de Russische Passie ontbrak niet door de gepassioneerde uitvoering van de werken.

## D. Gehaalde / niet gehaalde doelen

De doelen waren:

- Het unieke Cavaillé-Coll orgel, en de bijzondere mogelijkheden die dit orgel biedt onder de aandacht brengen van het Haagse orgelpubliek;
- Meer bekendheid geven aan relatief onbekend, en dus onbemind, orgelrepertoire;
- De combinatie orgel-fluit de kans geven die deze verdiend;
- Door omstandigheden nog niet gerealiseerde afspraken met de concertgeefster realiseren.

Gesteld kan worden dat deze doelen min of meer zijn gehaald: het orgel is opgenomen in de HOK-concertserie, er heeft werk geklonken van in Nederland niet, of weinig bekende componisten, zowel het orgel als de fluit en de combinatie van beiden heeft op hoog artistiek niveau geklonken, niet gerealiseerde afspraken konden worden ingelost.

Vastgesteld moet echter ook worden dat,

- Er op die datum elders in de Randstad nog veel te beleven was op 'orgelgebied' waardoor de opkomst niet aan de verwachtingen voldeed;
- De locatie Waalse Kerk, kennelijk nog geen vaste plaats heeft veroverd bij de (Haagse) orgelconcertbezoeker;
- De combinatie van twee instrumenten (orgel+) niet voor alle orgelliefhebbers naar waarde wordt geschat. Het levert zeker geen 'optelsom van geïnteresseerden' (van beide instrumenten) op;
- De lage opkomst (en dus geringe inkomsten uit toegang) was er de oorzaak van dat de kosten van het concert beduidend hoger uit kwamen dan begroot.



## **E. Nawoord / opmerkingen / bijzonderheden**

Terugkijkend kan worden gesteld dat dit concert ruimschoots voldeed aan de artistieke verwachtingen en dat het concert tevens aanleiding was om de Waalse Kerk bij het samenwerkingsverband te betrekken.

*Namens het organiserend HOK-bestuur,  
Henk Barnhard, secretaris HOK*

### **4.8. Herdenkingen**

In de programmering voor 2019 is, waar mogelijk en zinvol, aandacht geweest voor bijzondere herdenkingen. Zoals geboorte- en/of sterfjaren van componisten of andere gedenkwaardige zaken of gelegenheden.

#### **4.8.1. Programmatische herdenkingen**

In 2019 waren er meerdere feiten te herdenken die aandacht verdienen. Tijdens meerdere concerten is hier op verschillende wijze aandacht aan gegeven:

- Op 20 juli 1969 vond de 1<sup>e</sup> maanlanding plaats. In het orgelconcert van 20 juli in de Kloosterkerk is door de organisten Geerten van de Wetering (KK) en Bert den Hertog (DK) aandacht gegeven aan dit gebeuren middels de uitvoering van 'The Planets' van Gustav Holst;

#### **4.8.2. Persoonlijke herdenkingen**

In 2019 hebben zich binnen het samenwerkingsverband van het HOK zeker persoonlijke herdenkingen voorgedaan. In pt.3.1.4. 'Memorabele zaken', zijn deze al aangehaald.

- M.b.t. het 50-jarig organistenjubileum van kerkmusicus Jos Laus is met een bijzonder jubileumconcert in de St. Jacobuskerk op 25 mei, aandacht besteed aan deze gebeurtenis. (zie ook pt. 4.4)

### **4.9. Toegang concerten**

Al enkele jaren geldt voor alle HOK-concerten één toegangsprijs van € 10,- p/p. Jaarlijks wordt bekeken of deze toegangsprijs gecontinueerd kan blijven.

Ook in 2019 kon deze toegangsprijs gehandhaafd blijven.

Gratis toegang is er voor:

- jongeren tot 15 jaar (onder geleide);
- lunchpauzeconcerten gegeven in de Gotische Zaal, Kloosterkerk, en Grote Kerk (voor beide laatsten is er een deurcollecte ter bestrijding van de kosten)
- concerten in de St. Jacobuskerk, waar alleen een collecte wordt gehouden i.v.m. Bisschoppelijke regels dat een Godshuis gratis toegankelijk moet zijn. (een regel waaraan het kerkbestuur van de St. Jacobus zich conformeert).
- concerten in de Lutherse Kerk, conform hun eigen besluit, met als argument dat een gratis concert meer bezoekers zal trekken en de kosten toch uit de deurcollecte kunnen worden gefinancierd.
- Vrije toegang is er ook voor pashouders van het HOK-passe-partout-pasje, dat wordt uitgereikt aan bestuursleden, bijzonder adviseur en de afgevaardigde van de participanten van het HOK. Dit pasje geeft vrije toegang voor de betrokkene en een introduc e.

## 5. Financieel jaaroverzicht 2017

### 5.1. Financieel beleid

Bestuurlijke en organisatorische activiteiten binnen het samenwerkingsverband van het HOK worden verricht door niet gehonoreerde bestuursleden, die professionele werk leveren. De honorering van concertgevers is heel divers. Waarbij geconstateerd mag worden dat ook hier de 'wet van vraag en aanbod' van kracht is. Gericht op de hoogstaande artistieke prestaties die worden geleverd.

De (huur)kosten van de HOK-concertlocaties zijn ook in 2019 weer wat hoger dan enkele jaren terug. Wil het HOK ook de toegangsprijzen van de orgelconcerten binnen de landelijke norm (van € 10,-) handhaven, dan is het vrijwel onmogelijk om de begrotingen voor de concerten rond te krijgen zonder financiële steun van sponsors en subsidiebijdragen.

Het HOK is van mening dat met het geven van betaalbare orgelconcerten een cultureel-maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt nagestreefd om het 'klinkend erfgoed' ook werkelijk tot klinken te brengen. Dit is ook nog eens historisch bepaald: Immers al in vroegere tijden werd de burgerij van de stad 'op een verheven niveau' ondergehouden door de bespelingen die de stadsorganisten en 'speellieden' op de orgels-van-de-stad gaven.

De subsidie vanwege de gemeente Den Haag, die op basis van het meerjarenbeleidsplan wordt ontvangen, wordt evenredig en naar behoefte verdeeld over de participanten op basis van hun jaarcijfers. In het **financieel jaarverslag 2019** dat onderdeel uitmaakt van dit jaaroverzicht wordt verslag gedaan van inkomsten en uitgaven.

In onderstaand overzicht wordt de begroting van 2019, zoals gepresenteerd in het jaarplan 2019, in herinnering gebracht.

### Begroting Haags Orgel Kontakt 2019

Begroting 2019			
BATEN		Begroting 2019	
<b>A</b>	<b>SUBTOTAAL OPBRENGSTEN</b>	€	23.300
A.1	Publieksinkomsten (alleen Den Haag)	€	5.300
A.2	Sponsorinkomsten	€	18.000
	<i>Indirecte opbrengsten</i>		
A.4	Diverse inkomsten:	€	-
<b>B</b>	<b>SUBTOTAAL SUBSIDIES</b>	€	25.500
B.1.2	Meerjarige subsidie Cultuurfondsen	€	3.000
B.3.1	Meerjarige subsidie gemeente Den Haag	€	22.500 (incl. trend 2017)
	<b>Som der baten (A+B)</b>	€	48.800
LASTEN		Begroting 2019	
<b>C</b>	<b>SUBTOTAAL BEHEERLASTEN</b>	€	6.200
C.1	Beheerlasten personeel:	€	1.200
C.2	Beheerlasten materieel:	€	5.000
<b>D</b>	<b>SUBTOTAAL ACTIVITEITENLASTEN</b>	€	42.600
D.1	Activiteitenlasten personeel:	€	12.600
D.2	Activiteitenlasten materieel:	€	30.000
	<b>Som der lasten (C+D)</b>	€	48.800

Resumé personeelskosten	
Totaal personeelskosten (C.1 + D.1)	€ 13.800

## 6. Samenvatting

### 6.1. Algemene informatie HOK

De Stichting Haags Orgel Kontakt (HOK) is opgericht in 1973 en is een samenwerkingsverband van 6 (orgel)concertorganisaties in de Haagse binnenstad.

Website: [www.haagsorgelkontakt.nl](http://www.haagsorgelkontakt.nl)

KvK-nummer: 41151651

IBAN: NL97INGB0003417233 t.n.v. Stichting Haags Orgel Kontakt

De stichting wordt geleid door een bestuur, bestaande uit 7 leden, waaronder een voorzitter, secretaris en penningmeester, die allen onbezoldigd hun werk doen.

Contactpersoon is: Henk Barnhard, secretaris (tot 31 jan. 2020)  
Burgemeester Patijnlaan 1096, 2585 CE Den Haag  
tel.: 070 366 4635 | 06 2518 6033 | e-mail: [hbarnhard@hetnet.nl](mailto:hbarnhard@hetnet.nl)

Contact v.a. 1 febr.2020: Ed van Aken, secretaris  
J.D. de Koklaan 43, 2552 DG Den Haag  
tel.: 06 2462 8732 | [edvanaken@ziggo.nl](mailto:edvanaken@ziggo.nl)

De doelstellingen van het HOK zijn omschreven in art. 2 van de Statuten en luiden: *'Het bevorderen van de orgelcultuur in Den Haag'*

De participanten zijn:

- *Stichting Orgelconcerten Grote Kerk Den Haag*
- *Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk*
- *Stichting Kunstcentrum Kloosterkerk*
- *Commissie Concerten St. Jacobuskerk*
- *Stichting Orgel Elandstaatkerk*
- *Stichting Muziek in de Gotische zaal (van de Raad van State)*

### 6.2. Relatie MJPB 2017-2020

Het Jaaroverzicht 2019 doet verslag van de activiteiten die hun oorsprong hebben in het Jaarplan 2019, dat weer is gerelateerd aan het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020.

De inhoudelijke ambities werden toen als volgt omschreven:

- *het bestuurlijk en organisatorisch functioneren van het HOK als samenwerkingsverband en cultuurplatform;*
- *het zoeken naar vormen en mogelijkheden om te komen tot een 'Orgelplatform' voor heel Den Haag;*
- *het programmeren van (orgel)concerten op de bestaande, en waar mogelijk nieuwe locaties met een duidelijk herkenbare profilering per locatie;*
- *het uitgeven van de jaarlijkse HOK concertinformatiebrochure en informatieboekje m.b.t. de HOK-locaties;*
- *het informeren van de doelgroep door middel van de HOK website en andere media;*
- *het, naast de door de participanten geprogrammeerde concerten, organiseren van twee 'themaconcerten' per jaar op belangwekkende orgels in Den Haag;*
- *het organiseren van een educatief kinderproject op meerdere Haagse scholen;*
- *het organiseren van een educatieve 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' in de Grote Kerk.*

## 6.3. Bestuurlijk jaaroverzicht 2019

### 6.3.1. Bestuurlijke activiteiten

De bestuurlijke activiteiten hadden ook in 2019 tot doel de orgelcultuur in Den Haag te bevorderen en het samenwerkingsverband van het HOK zo optimaal mogelijk te doen functioneren. Dit werd o.a. gerealiseerd door

- *het regelmatig beleggen van vergaderingen met het bestuur en de participanten;*
- *het ontwikkelen van visie en beleid m.b.t. het doel van het HOK;*
- *het maken van jaarplannen en jaarverslagen m.b.t. het samenwerkingsverband;*
- *het coördineren van de concerten van het HOK;*
- *het coördineren en aanvragen van ondersteunende subsidies voor het HOK;*
- *het voorbereiden en realiseren van educatieve activiteiten;*
- *het realiseren en motiveren van PR activiteiten m.b.t. het HOK.*
- *professionele samenwerking en aanpak van de bestuurstaken op non-profit basis;*
- *efficiënte en goede taakverdeling binnen het HOK-bestuur;*
- *doelgerichte en informatieve samenwerking met de participanten;*
- *verwezenlijking van de 'Orgel platform-functie' in Den Haag in de periode 2017-2020;*
- *continueren en waar mogelijk uitbreiden van contacten met de plaatselijke overheid;*
- *uitwisseling van concertdata en gegevens binnen de Haagse regio en daarbuiten;*
- *uitgeven van jaarlijkse HOK-(concert)folders voor pauze- en middag-/avondconcerten naast HOK-infoboekje met meer informatie over orgels en locaties;*
- *nog verder uitbreiden van informatievoorziening via de HOK website en facebook;*
- *helderder beleid formuleren en uitvoeren m.b.t. PR en reclame.*

### 6.3.2. Plannen en invullingen op bestuurlijk en organisatorisch gebied

In 2019 heeft het HOK zich ingezet om plannen te verwezenlijken m.b.t.:

- *Artistieke variatie en herkenbaarheid van de HOK-locaties:  
Waarbij de onderscheiden HOK-locaties ieder een herkenbaar 'eigen geluid' laten horen dat is gerelateerd aan de aard en kenmeren van de locatie en het orgel;*
- *Werkwijze en taak van het bestuur:  
Waarbij de werkwijze en taakverdeling van het bestuur regelmatig werd gespiegeld en een noodzakelijke uitbreiding van het bestuur werd gerealiseerd;*
- *De 'platform-functie' van het HOK, binnen de Haagse orgelcultuur:  
Waarbij blijvende aandacht is voor de mogelijkheden om tot een ruimere en functionelere platform-functie te komen door stapsgewijze uitbreiding van het aantal participanten en een samenwerking 'op weg naar participatie in 2021' is gestart met de Concertcommissie Waalse Kerk;*
- *De relatie met de achterban (de participanten):  
Waarbij de relatie met de participanten en hun organisten, en de concertbezoeker, maar ook de plaatselijke overheid (als subsidieverstrekker) zo goed mogelijk wordt onderhouden middels enkele vaste 'merkpunten';*
- *De relatie jaarplan 2020 en jaarverslag 2019:  
Waarbij de opzet, qua format en omschrijving, tekstueel en inhoudelijk herkenbaar moet zijn. Maar ook de aangegeven plannen realiseerbaar blijken te zijn;*
- *De realisatie van het Meerjarenbeleidsplan (MJB) 2021-2024, tevens aanvraag structurele subsidie voor de periode 2021-2024, dat ingediend is voor de gestelde deadline van 2 december 2019;*
- *De relatie met de Code Culturele Diversiteit. Waarbij wordt gestreefd naar de doorgaande realisatie op het gebied van 1) programmering, 2) publiekgerichtheid en 3) partnership.*

### 6.3.3. PR en publieksgerichte activiteiten

Het HOK heeft zich in 2019 opnieuw sterk gemaakt om actuele en publieksgerichte activiteiten te ontplooiën, middels:

- *de HOK website en digitale HOK-nieuwsbrieven;*



- actieve aankondigingen van concerten op Facebook;
- de uitgave van de HOK-folder met info over de concertdata in 2019;
- het beschikbaar stellen van het HOK-infoboekje 2017-2020 met informatie over locaties en orgels binnen het HOK samenwerkingsverband (uitgegeven in 2017)
- het, wanneer door participant gewenst, aanleveren van concertaffiches;
- het aanleveren van persberichten en advertenties voor orgelvakbladen en -websites en schrijvende media (kranten en bladen)

#### **6.3.4. Kwantitatieve gegevens HOK concerten**

In 2019 zijn in HOK-verband totaal zo'n 80 concerten georganiseerd. 28 middag-avondconcerten en 52 lunchconcerten. In 47 concerten speelde het orgel een hoofdrol (solo of in combinatie met andere instrumenten: orgel+ genoemd).

Van de 47 orgel/orgel+ concerten werden er 15 gesubsidieerd middels de HOK subsidie. Voor de overige 32 is op andere wijze financiering verkregen.

- Grote Kerk: 3 gesubsidieerde orgelconcerten en 8 lunchconcerten met orgelbespeling;
- Lutherse Kerk: 6 orgelconcerten, waarvan 3 gesubsidieerd en 5 koorconcerten;
- Kloosterkerk: 3 gesubsidieerde orgelconcerten en 25 lunchconcerten, waarvan 8 met orgelbespeling;
- St. Jacobuskerk: 4 orgelconcerten, waarvan 3 gesubsidieerd;
- Gotische Zaal: 19 lunchconcerten, waarvan 10 met orgel;
- Elandstraatkerk: 6 orgelconcerten, waarvan 3 gesubsidieerd.
- HOK-Themaconcert: 1 gesubsidieerd orgel+ concert in de Waalse Kerk

#### **6.3.5. Educatieve activiteiten HOK**

Educatie en voorlichting zijn ook in 2019 belangrijk geweest. Daarbij was veel aandacht voor informatie en toelichting voorafgaand aan concerten, informatie over de (Haagse) orgelcultuur, het Haagse orgelbezit en de betreffende locaties.

Ook zijn meerdere specifieke educatieve projecten gerealiseerd:

- *het educatieve (orgel)project voor de basisschool (kinderproject).*  
*Waarbij meerdere lesgroepen van Haagse basisscholen een lesproject werd aangeboden, bestaande uit het lespakket 'Muziek uit een gebouw'-het orgel-, voorlichtingsmateriaal, gastlessen en aansluitende excursies naar het orgel van de Kloosterkerk met het HOK-educatieteam en organist Jos van der Kooy. Dit project, dat al voor het 11<sup>e</sup> jaar op rij werd georganiseerd, was opnieuw een groot succes voor deelnemers en organisatoren.*
  - er deden 5 scholen mee met 9 lesgroepen.
  - de excursiedata waren: 11 en 25 maart en 1 en 8 april
  - totaal namen 172 kinderen van groep 6 basisschool deel aan het project
- *de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' in de Grote Kerk op 24 augustus.*  
*Waarbij op een zaterdagmiddag het Haagse publiek de kans werd geboden om in kleine groepjes het Metzler-orgel van de Grote Kerk te bezoeken o.l.v. organist Ben van Oosten, die het orgel ook demonstreerde. Elders in de kerk was een expositie ingericht met orgelfoto's, orgelpijpen en een echt werkend 'demo-orgeltje' en 'Doe-orgeltje, beiden bemenst door het HOK-educatieteam. Ook kon men de lesbrieven over het orgel aanschaffen. Ook de 'Kom-in-de-(orgel)kas(t)-dag' werd als een succes ervaren (er waren opnieuw ca 150 bezoekers) en zal zeker gecontinueerd worden.*
- *De Nationale Orgeldag op 14 september*
- *Hiervan losstaande educatieactiviteiten waren:*
  - *de inspiratie-dag van 'Orgelkids' in Amersfoort, waarin inspiratie en ideeën konden worden opgedaan en die bezocht werd door het educatieteam;*
  - *educatieve erfgoed en orgelexcursie in de Kloosterkerk met cultuurliefhebbers van de 'International Friends of the Mauritshuis'.*

## **6.4. Artistiek jaaroverzicht 2019**

### **6.4.1. Participanten**

Van alle concerten in 2019 die zijn georganiseerd 'onder de paraplu van het HOK', is een (artistiek) verslag aangeleverd, als regel opgesteld door de titulaire organist of adviseur van de betreffende HOK-locatie. De Artistieke jaaroverzichten zijn opgenomen in het Bestuurlijk en Artistiek jaaroverzicht 2019.

### **6.4.2. Themaconcerten**

In 2019 heeft het HOK een Themaconcert georganiseerd in de Waalse Kerk. Onder het thema 'Franse Romantiek met Russische Passie' gaven de organiste Anne Karpenko en Fluitiste Katja Pietelina een concert met Franse en Russische muziek en .. Een verslag is weergegeven in het kader van het Artistiek jaaroverzicht 2019

### **6.4.3. Herdenkingen / memorabele zaken**

- *Op 20 juni is in een concert in de Kloosterkerk stil gestaan bij de 1e maanlanding 50 jaar geleden in 1968.*
- *HOK-secretaris Henk Barnhard werd op 26 april benoemd tot 'Lid in de Orde van Oranje Nassau' voor zijn langdurige vrijwillige inzet voor kerk en maatschappij.*
- *Op 25 mei werd feestelijk stilgestaan bij het 50-jarig organisten-jubileum van Jos Laus kerkmusicus van de St. Jacobuskerk.  
In dit kader ontving hij op 22 juni in Parijs de 'Médaille de Vermeil' (vergulde medaille) van de Franse Société Académique Arts-Sciences-Lettres.  
Tevens werd hij op 26 mei benoemd tot 'Ridder in de Orde van Oranje Nassau'. Beide voor zijn verdienste voor de resp. Franse en Nederlandse orgelcultuur en kerkmuziek.*
- *Ben van Oosten, titularis van de Grote Kerk, ontving op 7 december de precieuzen Duitse 'Opus Klassik' voor zijn uitmuntende opname van de orgelwerken van César Franck.*

## **6.5. Financieel jaaroverzicht 2019**

Het financieel jaaroverzicht 2019 is opgesteld door de penningmeester van het HOK en geeft inzicht in de uitgaven en inkomsten van het HOK op basis van de gesubsidieerde concerten.

De boekhouding van de penningmeester over 2019 is ook dat jaar weer gecontroleerd door enkele bestuursleden en in orde bevonden.

Dit financieel jaaroverzicht 2019 is als een aparte uitgave toegevoegd aan het Bestuurlijk en Artistiek jaaroverzicht 2019.

Aldus vastgesteld door het HOK-bestuur op 3 februari 2019.

*Hero E.L. de Boer, voorzitter*

*Henk Barnhard, secretaris*

*Gert Jan Hol, penningmeester*

## **6.6. Bijlagen**

- 1: Financieel jaaroverzicht 2019 (10 pagina's)**
- 2: Schema concerten 2019 (2 pagina's)**
- 3: Bestuursverklaring jaaroverzicht 2019 (1 pagina)**
- 4: ingevuld format prestatiegegevens HOK 2019 (2 pagina's)**